

METAI III.

BALANDIS-APRIL

No. 4.

MOTERŪ BALSAS

(THE WOMEN'S VOICE)

"Kudikis"

Visiem "Moterų Balso" Platintojom ir Platintojam

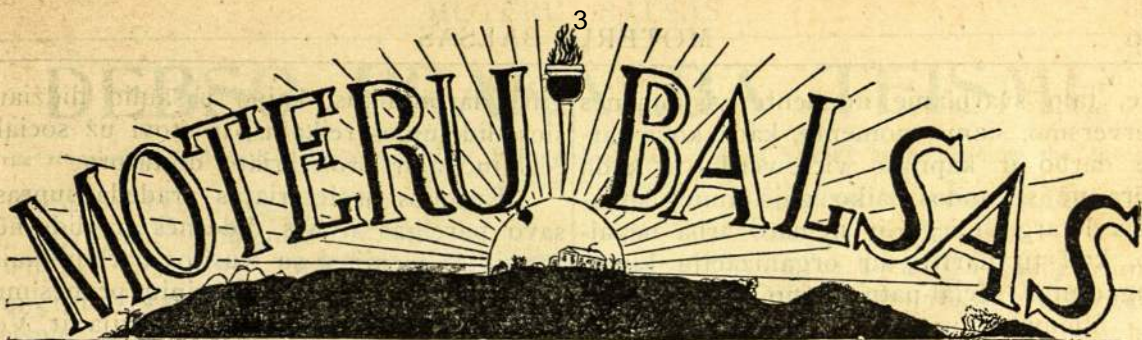
Draugės ir Draugai! Sekantis arba Gegužinis "Moterų Balso" numeris išeis padidintas ir pagražintas. Bus daug gerų straipsnių, eilių ir paveikslų, užtai pasiskubinkite užsisakyti kuodaugiausia platinimui išanksto, kad žinotume kiek spausti.

Gegužinis "Moterų Balso" numeris išeis anksčiau, kaip paprastai, taip kad 1-mos Gegužės apvaikščiojimuose bus galima jį platinti. Tikimės, kad "Moterų Balso" platintojai, draugai ir draugės, pasistengs kuodaugiausia išplatinti Gegužinio "M. B." numerio. Tegul nelieka nė vieno lietuvio, nė vienos lietuvaitės, kurie negautų "Moterų Balso" Gegužinio numerio.

Į darbą, draugės ir draugai! Parodykit, kad jūs tikrai simpatizuojat "Moterų Balsui" ir geidžiate paskleisti kuodaugiausia darbininkiškų minčių lietuvių tarpe!

"M. B." Administracija.

MOTERŲ BALSAS

PIRMAS LIETUVIŲ DARBININKIŲ MĖNESINIS ŽURNALAS.

Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo Organas.

The Women's Voice—Lithuanian Monthly Journal. Published by the Lithuanian Women's Progressive Alliance of America. Editor Miss. J. Benes. Manager Miss J. Benes. Subscription: \$1.00 a year; 6 months 55c; single copy 10c. Address: Moterų Balsas 219 N. 58th St., Philadelphia, Pa.

Entered as second-class matter October 5, 1916 at the Post Office at Phila., Pa. under the Act of March 3, 1879

No. 4

Balandis (April), 1919

Metai III

DARBININKŲ VIENYBĖ

Mūsų social-patriotai iš "Naujienu" ir "Keleivio" nuolat rėkia, kad kairieji arba tikrieji socialistai nenori vienybės, šalinasi nuo darbininkų minių (suprask, nuo social-patriotų), ardo vienybę, o socializmo obalsis yra,—"visų šalių darbininkai vienykitės".

Ta'p, socialistų obalsis sako: "visų šalių darbininkai vienykitės", bet nesako: "darbininkai vienykitės su buržuazija". Social-patriotai gi tempia darbininkus prie vienybės su buržuazija, kapitalistais ir imperialistais.

Social-patriotų obalsis yra: "darbininkai vienykitės su buržuazija", delto socialistai, budami ištikimi socializmo obalsiui: "darbininkai visų šalių vienykitės",—šalinasi nuo social-patriotų, arba geriau sakant, social-išdavikų.

Kitaip ir buti negali. Kaip gali susipratę darbininkai vienytis arba veikt išvien su ta's gaivalais, kurie deda visas pastangas, kad prailginus kapitalizmo vergiškos sistemos amžį. Jie iš visų pajėgų remia kapitalistų sumanymus, remia kapitalistų

surengtas skerdynes, paskolas tų skerdynių vedimui, remia jų naujai sumanytą darbininkų mulkinimui Tautų Lygą ir negana to, sykiu su imperialistais arba monarchistais skerdžia žiauriausiu budu susipratusių darbininkus ir jų vadovus Europoj, ypatingai Vokietijoj. Argi gali but vienybė tarpe kontr-revoliucionierių, imperialistų ir sykiu su jais veikiančių social-patriotų? Ne; susiprausieji darbininkai tokios vienybės nepripažįsta. Netik negali but tokios vienybės, bet turi eit kuoastriausia ko'va su tais darbininkų klesos priešininkais.

Rusijos ir Vokietijos revoliucijos per daug skaudžią lekciją suteikė kairiesiems socialistams, kad galima butų kalbėt apie bent kokią vienybę su social-patriotais. Nėra jokios abejonės, kad čia įvykus tokioms aplinkybėms, kaip Europoj, mūsų social-patriotai skerstų socialistus, kaip jie dabar skerdžia juos Vokietijoj.

Stebėtis tiktai prisieina, kad daugelis socialistiškų partijų bei organizacijų šia-

me, taip svarbiame momente visuomenės perversmo, šiame momente, kada kova tarpe darbo ir kapitalo virte-verda ir kada nėra nė sekundos laiko gaišinimui, snaudžia letargo miegu ir nemato arba nepaiso, kad tų partijų ar organizacijų kunas sugadintas social-patriotizmo žaizdomis.

Vienur-kitur girdėtis balsai, kad reikia tas žaizdas gydyti, reikia tas social-patriotizmo votis prašalinti nuo socialistiškų partijų kuno, bet tas darbas taip lėtai eina, taip lyg ir nedrąsiai prie to žengiama, kad žiurint iš šalies į tokį veikimą, kyla abejonė ar socialistų organizacijos įstengs bent kada apšivalyt nuo tų žaizdų, kurios jų kuną taip baisiai silpnina ir trukdo visą darbininkų judėjimą.

Tiesa, S. Party kairiojo sparno judėjimas vis labiau ir labiau apsi-reiškia. Tas sparnas išleido net savo manifestą ir programą, kuriame už-reiškiama kokiais keliais eina kairieji Socialistų Partijos nariai, bet ištikrųjų, kol-kas nieko reališko apvalyme partijos nuo darbininkų klesos reikalų išdavikų nepadaryta. Liet. Socialistų Sąjungos keletas kuopų ir rajonų taip-pat buvo įnešę braukti laukan visus social-patriotus, bet tie įnešimai liko tiktai įnešimais ir viskas vėl nutilo, o tie social-buržujai vis da nuodija Sąjungos kuną savo išvadžiojimais ir teršia jos vardą, vadindami save socialistais ir da "mokslīškais".

Laikas būtų apšivalyt visom socialistų organizacijom ir žengt tikruoju revoliuciniu socializmo keliu.

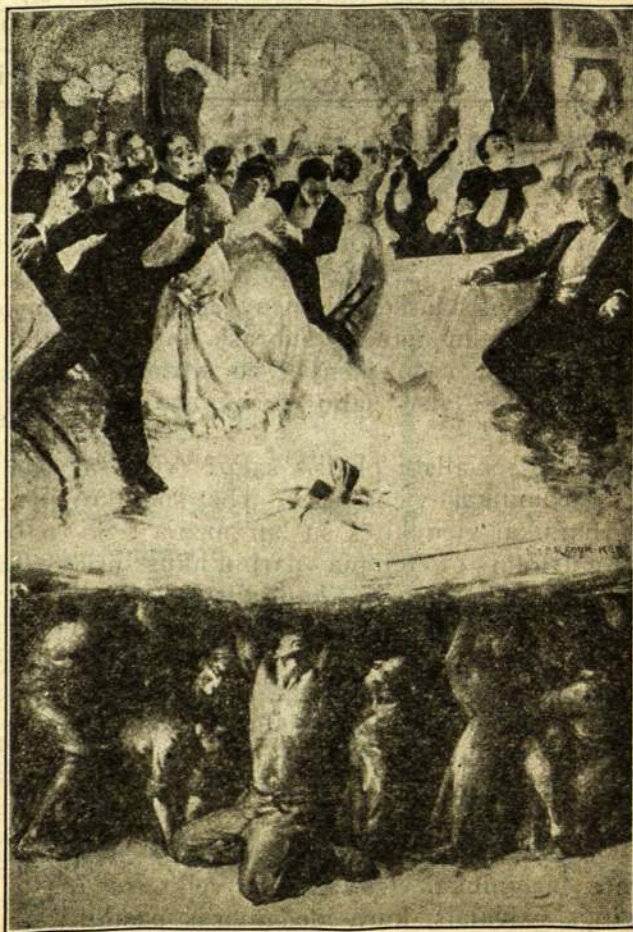
Vienybė socialistams reikalinga tiktai su susipratusiais darbininkais arba jų reikalų gynėjais, bet ne su jų reikalų išdavikais.

Darbininkai privalo eit išvien tiktai su tokiais elementais, kaip Rusijos revoliucinis proletariatas, kuris

gina darbininkus, kaipo pasaulio didžiausios didžiūmos reikalus, ir stovi už socialę revoliuciją ir proletariato diktaturą.

Europos proletariatas pradeda suprast savo pareigas ir vis didesnės ir didesnės jo minios vienijasi su Rusijos darbininkais.

Vengrija sulyg paskutinių pranešimų, jau susivienijo su Rusija; Austrija ir Vokietija jau labai arti susivienijimo. Kitose šalyse ir panašios vienybės dvasia viešpatuoja ir drutėja diena iš dienos. Štai kokios vienybės darbininkams reikia! Štai kur jų vienintėlis išėjimas iš vargo ir skurdo, iš po kapitalizmo jungo.

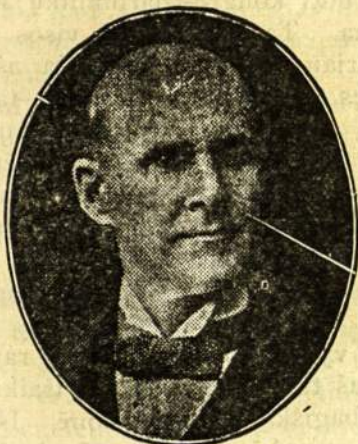

Revoliucijos pavojus.

DEBSO PRAKALBA TEISME

True translation filed with the Postmaster of Philadelphia, Pa. on April 5, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Subatos rytą, rugsėjo 14 d., 1918 m., Eugenijus V. Debs'as atsistojęs pasakė Jungtinių Valstijų apskričio teisme Clevelande, Ohio, prieš teisėją Westenhaverį, sekamą prakalbą, kuri yra viena iškalbingiausių Debs'o prakalbų. Debsą pripažino kaltu prisiekusiųjų teismas rugsėjo 12 d. už peržengimą įstatymo "apie šnipinėjimą" (espionazą); o tą įstatymą jis peržengęs savo prakalboj, sakytoj Ohio valstijos socialistų suvažiav. Canton, O. 1918 m., birželio 16 d.—Vert.

EUGENE V. DEBS.

Apskričio prokuroras (district attorney) Wertz:—Aš įnešu, kad teismas teiktųsi paskirti bausmę.

Teisėjas Westenhaver'is (klerkui-raštininkui):—Jūs galite paklausti, begu teismasai norėtų ką pasakyti.

Klerkas:—Eugenijau V. Debsai, ar turi sveikas ką pasakyti savęs pasiteisinimui pirma, negu teismas paskirs bausmę?

Eugenijus V. Debsas:

—Jūsų malonybe (teisėjau), daug metų jau, kaip aš supratau savo giminingumą su visomis gyvomis esybėmis, ir aš įsitikinau, jog aš ne geresnis už žemiausius žemės gyventojus. Aš tuomet tariu, aš ir dabar tariu, kad kol yra žemesnėji klesas, tai aš esu joje; kol yra bent vienas asmuo kalėjime, tol aš nėsu laisvas.

Jeigu įstatymas, pagal kurį mane pripažino kaltu, yra geras įstatymas, tai nėra priežasties, kodėl man neturėtų but paskirta bausmė. Aš tēmijau viską, kas buvo šiame teisme kalbėta parēmimui ir pateisinimui to įstatymo, bet mano protas tebėra neįtikintas. Aš žiuriu į jį, kaip į despotinį įstatą, kuris griežtai priešinasi de-

mokratijos principams ir laisvų įstaigų dvasiai.

Aš neturėjau jokių primetimų šiam teismui arba teismo vedimui. Viskas šioj byloj buvo vedama prakilniu budu ir padorioj dvasioj—su viena tik išimčia. Jūsų malonybe, mano šventutė motina įkvėpė man gerbimą moteries, kuris ką-tik nedaeina iki religiniam garbinimui. Aš negaliu be pagarbos manyti nė apie vieną moterį; ir aš negaliu su pagarba manyti nė apie vieną vyrą, kuris gali be pagarbos manyti apie

bent-kokią moterį. Man nepakenčiama, kaip šiame teisme buvo žaidžiama vardais dviejų prakilnių moterų. Protingumo ir išminties stoka šiame atsitikime buvo visai nepateisinama. Kuomet aš pamanau, kas buvo ten kalbama, aš jaučiu, jog kada aš praeinu pro moterį gatvėj, net jeigu ji būtų gatvinė sesutė, tai turėčiau prieš ją skrybėlę nusiimti ir atsiprašyti delei to, kad esu vyras.

Jūsų malonybe, aš esu pasakęs šiame teisme, kad aš esu priešingas šiandieninei mūsų valdzios formai; kad aš esu priešingas visuomenės sistemai, kurioj mes gyvename; kad aš tikiu, jog reikia pakeisti ir vieną ir kitą—bet visai ramiomis ir tvarkingomis priemonėmis.

Leiskite man atkreipti šįryt jūsų dėmą į tai, jog šioj tvarkoj 5 procentai žmonių turi ir kontroliuoja du trečdaliu mūsų turto; 65 procentai gi žmonių, apimančių darbininkų klesą, gaminančią visą turtą, teturi užtai tik 5 procentus turto.

Stovint man čia šįryt, atsimensa mano vaikystės dienos. 14 metų budamas, aš ėjau dirbti į geležinkelių dirbtuves; 16 me-

tų turėdama, aš buvau pečkūrys tavorinio lokomotyvo (garvežio) ant geležinkelio. Aš atsimenu visus sunkumus, visus ano meto vargus ir nuo to laiko iki šiol mano širdis buvo kartu su darbininkų klesa. Aš bučiau galėjęs seniai buti kongrese; aš bevelijau eiti į kalėjimą. Tą pasirinkimą aš sąmoningai pasidariau. Kitaip pasielgti aš bučiau nė negalėjęs. Ir aš nesigailiu.

Kovoj—nepaliaujamaj kovoj—tarp darbininkų-gamintojų ir jų išnaudotojų aš stengiausi kiek galėdamas tarnauti tiems, kurių tarpe aš gimiau, su kuriais aš tikiuosi dalintis savo likimu iki paskutinei savo gyvenimo dienai.

Širyt aš turiu mintį apie vyrus, esančius dirbtuvėse ir fabrikuose; aš turiu mintį apie moteris, kurios už ubagišką algą yra priverstos sunkti iš savęs gyvybės syvus; apie mažus vaikus, kuriems šioj sistemoj išplėsiama vaikystės dienos, kurie ankstybuose, jautriuosiuose metuose yra pagriebiami į nesąžiningos Mammonos nagus ir nugrusti į pramonės urvus, kad tenai šertų mašinas, tuo tarpu kai jų pačių kunas ir siela yra badu marinami. Aš matau juos nedaaugusius, ligotus, nustelbtus, jų mažutę gyvybę sulaužytą ir jų viltis sunaikintą, kadangi šiame vidurdienyj mūsų dvidešimtojo amžiaus civilizacijos pinigas vis da tebėra daug svarbesnis už žmogaus gyvybę. Auksas yra dievas ir valdo žmonių reikalus. Mažos mergaitės—o jų yra milijonai šioj šalyj—šioj gausingiausioj žemės skritulio šalyj, šalyj, kuri turi milžiniškus plotus turtingos, našios žemės, neišsemiamo medžiaginio turto šaltinių, puikiausią pasaulij gaminimo mašineriją, milijonus darbininkų, pasiryžusių pridėti savo darbą prie tos mašinerijos, kad pagaminus visko kiek reikiant kiekvienam vyrui, moteriai ir kudikiui,—o jei vis da yra daugelis milijonų mūsų žmonių, kurie yra skurdo aukos, kurių gyvenimas tai nepaliaujama kova nuo pat kudikystės iki senatvei, iki pagalios ateina mirtis ir nutildo

skaudamą širdį, ir užliuliuoja tas aukas į besapnį miegą,—tai ne Visagalis tuom yra kaltas; negalima tuom gamta kaltinti. Tantai pareina vien iš atgyvenusios, išaugtos sistemos, kuri turėtų but panaikinta ne tik darbininkų klesos naudai, bet ir augštesniajai visos žmonijos naudai.

Kada aš pamanau apie tuos mažus vaikučius—tas mergaites, kurios yra įvairiausiose audimo-verpimo fabrikuose rytuose, medžvilnės (bovelnos) fabrikuose Pietuose; kada aš pamanau apie jas dirbančias, kuomet jos turėtų žaisti arba mokykloj buti; kada aš pamanau, kad, joms suaugus, jeigu jos dagyvens iki moterystei, jos bus netinkamos jai: jų nervai nudėvėti, jų raumenis nualinti-išsemti, jų gyvumas išaikvotas. Jomis buvo šeriama pramonė. Iš jų gyvybių buvo kalama auksas. Jų kudikiai gema nuilšę. Štai kodel šiandieniniame mūsų gyvenime yra taip daug nupuolėlių.

Jūsų malonybe, penki procentai žmonių, kuriuos esu minėjęs, tai yra gaivalai, kurie visiškai valdo mūsų šalį. Jų privatinė nuosavybė yra visi mūsų visuomeniai reikmenys; jie neturi jokių karališkos galybės lazdų; jie nesėdi ant jokių sostų, o vienok jie yra mūsų ekonominiai viešpačiai ir politiniai mūsų valdonai. Jie kontroliuoja šią valdžią ir visas jos įstaigas. Jie kontroliuoja teismus.

Ir, jūsų malonybe, jei leisite, aš norėčiau padaryti tik vieną pataisą. Čia buvo pasakyta, buk aš kaltinęs, kad visi federaliai (šalies), teisėjai esą žulikai. Tas primetimas yra visai be pamato. Aš sakiau ištiesų, kad visi federaliai teisėjai yra paskirti per intaką ir galybę kapitalistų klesos, o ne darbininkų klesos. Jeigu tas pasakymas neteisingas, tai aš mieliausiu noru jį atšaukčiau.

Tie 5 procentai mūsų gyventojų, kurie turi ir kontroliuoja visus turto šaltinius, visas šalies pramonės, visas mūsų bendrojo gyvenimo priemones, jie ir karę paskelbia; jie taiką daro; jie mūsų likimą kontroliuo-

ja. O kolei taip yra, tol mes neturime tikros teisės vadintis demokratine šalim—savivaldžia tauta.

Aš tikiu, jūsų malonybe, kartu su visais socialistais, kad ši šalis turėtų but savininkė ir kontroliuotoja savo pramonių. Aš tikiu, kaip ir visi socialistai, kad visi daiktai, kurie yra žmonėms bendrai reikalingi ir yra jų bendrai vartojami, turėtų buti bendra jų nuosavybė; kad pramonė, gyvenimo pamatas, ažuot buvus privatinė nuosavybė keletu ir vedama krovimui turėtų tam keletui, turėtų buti visų bendra nuosavybė, demokratiniai tvarkoma visų naudai.

John D. Rockefeller turi šandie \$60,000,000 pajamų (įplaukų) per metus—\$5,000,000 per mėnesį, \$200,000 per dieną. Jis nepagamina nė vieno skatiko vertės. Aš neužsipuolu asmeniai ant p. Rockefellerio; aš neturiu mažiausios del jo neapykantos. Jeigu jis būtų varge, ir jeigu aš galėčiau jam padėti, aš jam patarnaučiau taip-pat mielai, kaip ir kiekvienam kitam žmogui. Asmeniai aš neturiu jokio piktumo ant p. Rockefellerio, nei ant bent kokio kito kapitalisto. Aš vien priešinuosi visuomeniniam sutvarkymui, kuriame vienas žmogus, neveikiantis nieko-o-nieko naudingo, gali susikuopti šimtus milijonų dolerių turto, kuomet milijonai vyrų ir moterų, kurie dirba visas savo gyvenimo dienas, teigauna tiek, kad vos-nevos tegali savo gyvybę palaikyti.

Ta tvarka negali amžinai laikytis. Aš esu išreiškęs savo protestą prieš ją. Aš matau savo pastangos silpnumą, bet, ant laimės, aš nėsu vienas. Yra tukstančiai tukstančių kitų, kurie, kaip ir aš pats, suprato, kad pirm negu galėsime tikrai naudotis civilizuoto gyvenimo palaimomis, mes turime perorganizuoti visuomenę bendrais ir kooperatyviais pamatais; ir tuo tikslu mes esame suorganizavę didį ekonominį ir politinį judėjimą, kuris skleidžiasi po visą žemės paviršių.

Šandie yra daugiau kai 60,000,000 so-

cialistų—ištikimų, pasišventusių tos idėjos išpažintojų, neskiriant tautos, rasės, tikybos, spalvos ir gimties (lyties). Jie visi stovi už bendrąjį reikalą. Visi jie skleidžia propagandą naujojo visuomenės sutvarkymo. Jie laukia, tēmija ir dirba per visas nuobodžias dienas ir nakties valandas. Vis da jų mažuma. Jie yra išmokę kantrybės ir laukimo. Jie jaučia—jie žino, ištikrųjų,—kad ateina laikas, nežiurint visokio pasipriešinimo (opozicijos) ir persekiojimų, kuomet ši išsiliuosavimo evangelija išsiplatinis visose tautose ir kada mažuma virs pergalingąja didžiuma ir, paėmusi galią į savo rankas, padarys didžiausią atmainą visoj istorijoj.

Tą dieną mes turėsime visuotiną respubliką—ne tautos naikinimą, bet, priešingai, sutartiną bendrą veikimą kiekvienos tautos su kiekviena kita tauta ant žemės. Tą dieną karė daugiau nebeneš savo praieksmo žemei.

Mane kaltino, jūsų malonybe, kad aš esąs kareivio priešininkas. Aš tikiu, kad neužkraunu ant savo sielos jokio pasigyrimo, kuomet aš sakau, jog aš įsitikinęs, jog kareivis neturi širdingesnio draugo už mane. Jeigu būtų mano valia, tai nebūtų nė vieno kareivio. Bet aš suprantu, kokias aukas jie daro, jūsų malonybe. Aš moku apie juos mąstyti. Aš moku juos užjausti. Aš moku jiems simpatizuoti. O tai ir yra viena tų priežasčių, kodėl kiek tik bepaiegdamas darbavausi, kad šioj šalyj dalykai būtų taip sutvarkyti, kad ji būtų verta tų aukų, kurias jie jos vardu yra padarę ir da tebedaro.

Jūsų malonybe, viename vietiniame laikraštyj buvo redaktorinio džiaugsmo delei mano busimo sėdėjimo kalėjime. Aš delei to visai nerustauju. Aš puikiai tat suprantu. Tame pačiame laikraštyj yra redakcijos straipsnis, kuriame užsimenama apie neteisybę, į kurią aš bandžiau atkreipti domą. (Skaito) "Jungtinių Valstijų senatorius gauna po \$7,500 algos metams per šešerius metus, kuriems jis išrinktas, viso

\$45,000. Vienas kandidatas į senatorius valstijoje, susisiekiančioj su Ohio, kaip pranešama, išleido per savo komitetą \$150,000, kad gavus nominaciją. Skelbimams jis išleido \$35,000; spaudos darbams \$30,000; kelionės lėšoms \$10,000; gi likusius išleido budais, kurie žinomi politikos vedėjams (manadžeriams)“.

“Teorijoj sakoma, kad valdžios vieta esanti lygiai atdara beturčiui, kaip ir turtuoliui. Lengvai, tečiau, galima atsivaizdinti, kokią mažutę progą teturėtų papras-to ištekliaus žmogus lenktynėse su šiuo žmogum, kuris išleido daugiau, negu tri-gubą sumą, sulyginus su savo šešių metų alga (kaipo busimo senatoriaus), vien tik gavimui nominacijos. Jeigu tos sąlygos būtų kiekvienoj valstijoje, tai senatas vėl taptų tuom, kuom jis kadaise buvo laikomas—turtuolių klubu”.

“Rinkimų kampanijų išlaidų apribavimu pastaraisiais metais dikčiai užsiėmė įstatymų leidėjai, bet jie ne visuomet pasiekė tikslą. Sumanytojai nominavimų reformos nuveikė kai-kuriuos darbus, kurių jie ėmėsi, bet jie da neprašalino pinigų maišelio iš politikos”.

Jie niekuomet jo nė neprašalins iš politikos šioj tvarkoj.

Aš noriu, jusų malonybe, išreikšti mano padėką gynusiems mane advokatams. Jie gynė mane ne vien su nepaprastu advokatinu gabumu, bet ir su asmeniu atsidavimu ir pasišventimu, kuriuos aš giliai atjaučiu ir kurių aš niekuomet neužmiršiu.

Aš neprašau jokio susimylėjimo, jusų malonybe. Aš nereikalauju jokios nepaliečiamybės. Aš žinau, jog teisybė galų gale turi paimti viršų. Man niekuomet nebuvo labiau aiški kaip dabar kova tarp išnaudojimo spėkų, vienoj pusėj, ir kylančių laisvės armijų, kitoj pusėj.

Aš matau geresnės dienos aušrą žmonijai. Žmonės bunda iš miego. Savu laiku jie įgys savo teises.

Kuomet jurininkas, plaukdamas tropikų (karštųjų kraštų) mariomis, laukia

pavadavimo nuo varginančios savo sargybos, jis atkreipia savo akis į Pietų kryžių (žvaigždyno vardas), masinančiai deganti viršui audros blaškomo vandenyno. Vidurnakčiui artinantis. Pietų kryžius pradeda žemyn leistis, ir aplink lekiantis pasauliai keičia savo vietas ir žvaigždėtai pirštų galais Visagalis pažymi laiko bėgį ant visatos laikrodžio, ir nors jokio varpo skambinimas nepraneštų linksmos žinios, sargybinis žino, tad vidurnaktis jau praeina—kad pavadavimas ir pasilsis yra arti.

Lai žmonės turi drąsą ir viltį visur, kadangi kryžius jau žemyn leidžiasi, vidurnaktis praeina ir su rytu džiaugsmas ateina.

Tas yra ištikimas Dievui, kas yra ištikimas žmogui. Jei kur neteisybė daroma, kad ir žemiausiam, silpniausiam po viską matančiąja saule, ta neteisybė taip-pat daroma ir mums; ir tie žmonės, kurie teisybę myli tik del savęs, o ne del visos žmonijos, tie žmonės yra žemiausios rūšies vergai.

Ačiu tariau tamstai, gerbiamasai, ir taip-pat tariau ačiu visam teismui už jo malonumą, kurį aš visuomet atminsiau.

Aš esu pasirengęs priimti bausmės nuosprendį. Vertė K. Akst.

Šeši Doleriai į Savaitę

(SCOTT NEARING)

Du, ką-tik užbaigtu tyrinėjimu New Yorko valstijoje nustatė \$15.00 į savaitę, kaipo minimum (mažiausią) algą, kuri moteriai-darbininkei reikalinga, kad palaikius sveikatą ir paprastą pragyvenimą. Tokia savaitinė alga išleidžiama sekamai:

Kambarys ir maistas	\$6.67
Drapanos	4.60
Kitokios išlaidos	3.73

Penkiolikos dolerių į savaitę išrodo gana. Už tokią algą dirbdama mergina, jeigu ji niekuomet neserga ir niekuomet nepasilieka be darbo, gauna tiktai 780 dol. į metus. Vargiai kas galėtų tikėti, kad

tų gyventi mieste ir mokėt didmiesčio kainas. Visai nėra nuostabu, jeigu tulos moters, neįstengia atsakančiai pragyventi ir už tokią algą. Nė viena moteris, gaudama \$15.00 į savaitę, negali tikėtis ko geresnio, apart paprasto gyvybės palaikymo.

Kaipo teorijos dalykas ir ypatiško pasigyrimo, tas viskas atrodo gana gerai. Penkiolika dolerių į savaitę nėra daug, bet dauguma New Yorko valstijos darbininkų moterų gauna mažiau, negu penkiolika dolerių.

Bėgyje lapkričio ir gruodžio mėnesių, 1918 m., New Yorko valstijos Industrialė Komisija tyrinėjo 60,000 darbininkų moterų. Tarpe tų moterų 8 proc. (aštuonios iš šimto) gaudavo virš \$20.00 į savaitę; 32 proc. gaudavo daugiau, negu \$14.00; likusios (60 proc.) gaudavo mažiau, negu \$14.00 į savaitę.

Tarpe tų 60,000 moterų, kurių algos buvo tos komisijos tyrinėjamos, 9,788 gaudavo mažiau, negu \$8.00 į savaitę; 4,056 gaudavo mažiau, negu \$6.00 į savaitę. Tos skaitlinės primena 4,944 moteris, kurios buvo surastos Massachusetts valstijos Minimum Wage Commission restoranuose, hoteliuose, budinkų raštinėse, dirbančios už mažiau, negu \$6.00 į savaitę.

Šeši doleriai į savaitę!

Ar galite jus sveikai protauti, minėdami tą skaitlinę?

Energija, džiaugsmas, entuziazmas, viltis, pasitikėjimas, gyvastis—mainoma ir parduodama amerikonomams išnaudotojams—šimtaprocentiniams amerikonomams išnaudotojams—moterų, merginų ir mažų mergaičių už \$6.00 į savaitę!

Šeši doleriai į savaitę dėl 4,056 moterų valstijoje, kurios turtas apkainuojama į 40 bilionų dolerių. \$6.00 į savaitę dėl 4,056 valstijoje, kurios valdininkai praneša, kad pragyvenimui reikalinga alga \$15.00.

\$6.00 į savaitę mieste, kurio taupymo bankose padėta virš 4 bilionų!

\$6.00 į sav. visuomenėje, kuri didžio-

jasi 30,000 vyrais ir moterimis su įplaukomis virš \$50,000.00 kiekvienam į metus!

Šeši doleriai į savaitę! Šeši doleriai į savaitę! Gerai, jeigu tas yra kapitalizmas, padarykime jam galą. (Iš N. Y. Call).

Šiandieninis Darbininkų Judėjimas

* Mes matome didelį skirtumą tarpe šiandieninio darbininkų judėjimo ir to judėjimo, kuris buvo prieš karę. Prieškarinis darbininkų judėjimas, buvo daug silpnesnis už šiandieninį. Jie nebuvo tiek susipratę, kad pamatyti tas skriaudas, kokias prisieina panešti nuo išnaudotojų. Jie tikėjo visoms kapitalistų pasakoms. Darbininkai manė, kad tas yra teisinga, ką pasakodavo kapitalistai ir jie mažai rupindavosi savo buvio pagerinimu.

Prasidėjus pasaulinei karei, darbininkų gyvenimas pasidarė daug sunkesnis. Pragyvenimo reikmenys pakilo iki augščiausiam laipsniui. Jie iš savo algos negalėjo išmaityti šeimynos ir pasijuto esą perdaug išnaudotojų skriaudžiami.

Prasidėjo didelis darbininkų judėjimas visame pasaulyje. Rusijos darbininkai negalėjo ilgiau kentėti; jie matė, kad nuo valdžios nesulauks buvio pagerinimo. Gyvenimas kasdieną ėjo sunkyn. Vietoje reikalauti iš valdžios geresnio duonos kėsnio, jie nuvertė valdžią ir pradėjo pats valdytis. Tas Rusijos darbininkų sukilimas padarė didelį įspudį viso pasaulio darbininkuose. Jie pradėjo daugiau žiūrėti į dabartinį surėdymą ir permatyti visas skriaudas, kurių ikišiol nebuvo patėmiję. Pasaulinis darbininkų judėjimas pradėjo smarkiai kilti. Badas darbininkus stumė į kovotojų eiles, kad išlaimėjus kovą.

Už kiek laiko, Vokietijos darbininkai pradėjo panašiai elgtis, kaip ir Rusijos darbininkai. Dabar ten eina kova tarp buržuazijos ir darbininkų už valdžią.

Diena iš dienos bedarbių skaičius eina didyn. Sugrįžę kareiviai didina bedarbių

armiją. Namie jie randa užsidegusią darbininkų minią, laukiančią progos stoti į kovą su kapitalistais, kad iškovojuš geresnį duonos kąsnį dėl savo šeimynos ir visos žmonijos. Kurie neprarado žmoniškų jausmų, tie prisidėjo prie darbininkų minios ir kovoja už geresnę ateitį. Bet kurių protas yra apkvailintas, kapitalistų pasakomis, tie eina sykiu su kapitalistais ir stoja į kovą prieš savo brolius, apgindami kapitalistų reikalus.

Broliai! Ar ne laikas mums suprasti, kad dabartinis surėdymas atgyveno savo dienas? Jis turi trauktis šalin nuo šios žemės paviršiaus. Jo vietą turi užimti naujas surėdymas, tai yra socializmas.

O. Ši-liu-tė.

Da Apie Blaivybės Įstatymą

“Laisvės” N 17 J. Brooklyniškis bando sukritikuoti “Mot. Balso” redaktorės išsitarimą, kad įvedimas Amerikoje visuotinos blaivybės yra geriausias įstatymas, kokį amerikoniai išleido.” Vienok visame straipsnyje nieko nėra pasakyta apie blogumą blaivybės, bet viskas pamatuota tuomi, kad kapitalistai nepaslinkaus,—jie vis vien gers kaip ir gėrė, ir ot, tik biedni darbininkai bus priversti atsiveikinti su savo mylima degtine ir alučiu; įvedimas blaivybės eina prieš žmonių norą, žmonės nesutinka; kad tai tik kelių politikierių užsispyrimas, ir kad patvirtinus savo išsireiškimus, neva faktais prirodo, jog iš 48 valstijų, 3 valstijos visuotinu balsavimu atmetė blaivybę. Žinoma,—ką tai reiškia likusios 45 valstijos prieš 3.

“Mot. Balsas”, stovėdamas už blaivybę turi gerus pamatus, ir Brooklyniškis savo kritikoje neprirodė “M. B.” klaidingumą. Pasakyt viršminėtus dalykus ir neprirodyt jų teisingumą faktais, tai tik tuščia kalba.

Protaujantiems darbininkams nesvarbu, kad kapitalistai ir kunigai nežiūrės blaivybės įstatymo,—gers vyną, ir nekentės troš-

kulio; lai jie geria ir prisigeria,—darbininkų klesai dėl jų nusigėrimo galvos neskaudės ant rytojaus.

Niekas darbininkų klesai neatnešė tiek blogo, kiek girtuoklybė. Niekas, apart religijos, neužmigdo tiek darbininkų klesos proto, kiek girtuoklybė. Politikieriai per amžius žinojo, nuo pat degtinės atsiradimo, kad atimt nuo darbininkų tą, ką jie turi, lengviausia su degtinės pagalba. Su pagalba degtinės anglams pavyko atimt Ameriką nuo indionų 17-tam šimtmetyje; su pagalba degtinės lengviausia balsai papirkti 20-tam šimtmetyje.

Girtuokliavimas taipgi daugiausia prisideda ir prie vergijos palaikymo. Kas labiausia priešinasi moterų balsavimo teisėms, jei ne salioninkai ir degtinės advokatai? Kas priverčia darbininkus sėdėti prie bačkučių, kuomet jie turėtų lankytis į susirinkimus ir lavintis, stengtis pažinti savo klesos reikalus, jei ne degtinė? Ar nors vienoj mokykloj arba lavinimosi įstaigoj rasi nors pusę tiek žmonių, kiek randi salionuose kiekvieną dieną. Gal but niekas tiek skurdo, šeimyniškų suiručių, kriminalistų ir nelaimių nepagamina, kiek girtuokliavimas.

Tiesa, įvedus blaivybę, nėra abejonės, kad padidės skaitlius tų, kurie naudos įvairius svaigalus, bet tų skaitlius visgi nepasieks skaitliaus girtuoklių. Mes ir šiandien turim tų, kurie naudoja morfiną ir malonių sapnų gimdytoją opiumą. Įvedimas blaivybės nereiskia visišką panaikinimą visokios rūšies svaigalų, bet jeigu sykiu negalima visų panaikinti, tai tas nereiskia, kad nereikia panaikinti patį didžiausią svaigalą.

Moters jau seniai kovoja prieš girtuoklybę. L. M. P. S. savo pirmam suvažiavime išnešė rezoliuciją prieš girtuoklybę, kurią vėliau referendumas vienbalsiai priėmė. Reiškia lietuviškos moters irgi stovi už blaivybę ir “Mot. Bal.” užgirdamas blaivybės įstatymą, pilnai išreiškė moterų nuomonę apie minėtą įstatymą. Fleur-de-Marie.

Konstitucija (Pamatiniai Įstatymai) Rusų Socialistų Federacinės Sovietų Respublikos.

DALIS TREČIA.

SOVIETŲ GALIOS SUDARYMAS.

A. CENTRO VALDŽIOS ORGANIZACIJA.

SKYRIUS VI.

Apie Visos Rusijos Suvažiavimą Darbininkų, Valstiečių, Kazokų ir Raudonosios Armijos Sovietų Atstovų.

24. Visos Rusijos Sovietų Suvažiavimas tai yra augščiausia galia Rusų Socialistų Federacinės Sovietų Respublikos.

25. Visos Rusijos Sovietų Suvažiavimas susidaro iš miestų Sovietų atstovų, po 1 atstovą nuo 25,000 balsuotojų (rinkikų), ir iš gubernijų Sovietų suvažiavimų atstovų, po 1 atstovą nuo kiekvienų 125,000 gyventojų.

Pasarga 1. Jei kuomet Guberninis Sovietų Suvažiavimas įvyksta prieš Visos Rusijos Suvažiavimą, tai Apskričių (pavietų) suvažiavimai tiesiog siunčia į jį savo atstovus.

Pasarga 2. Jeigu kuomet Srities (Oblast') Sovietų Suvažiavimas įvyksta prieš pat Visos Rusijos Suvažiavimą, tai atstovus į pastarąjį gali siųsti Srities Suvažiavimas.

26. Visos Rusijos Suvažiavimą šaukia Visos Rusijos Vykdomasai (Pildomasai) Centro Komitetas ne rečiau, kaip dvyk per metus.

27. Nepaprastą Visos Rusijos Suvažiavimą šaukia Visos Rusijos Vykdomasai Centro Komitetas savo paties iniciatyva (nuožiūra) arba pareikalavus Sovietams vietų, kuriose yra ne mažiau kai pusė visų Respublikos gyventojų.

28. Visos Rusijos Sovietų Suvažiavimas renka Visos Rusijos Vykdomąjį Centro Komitetą, susidedantį ne iš daugiau, kaip 200 žmonių.

29. Visos Rusijos Vykdomasai Centro

Komitetas pilnai atsako prieš Visos Rusijos Sovietų Suvažiavimą.

30. Tarpuose tarp Suvažiavimų Augščiausia Respublikos galia yra Visos Rusijos Vykdomasai Komitetas.

SKYRIUS VII.

Apie Visos Rusijos Vykdomąjį Centro Komitetą.

31. Visos Rusijos Vykdomasai Centro Komitetas yra augščiausias įstatymus leidžiantis, vykdomantis (pildantis) ir kontroliuojantis organas Rusų Socialistų Federacinės Sovietų Respublikos.

32. Visos Rusijos Vykdomasai Centro Komitetas duoda bendrąją pakraipą veikimui darbininkų-valstiečių valdžios ir visų sovietinės galios organų šalyje, vienija ir derina darbus įstatų leidimo ir valdymo ir žiuri, kad būtų gyvenime vykdoma Sovietų konstitucija, tarimai visos Rusijos Sovietų Suvažiavimų ir centrinių Sovietų galios organų.

33. Visos Rusijos Vykdomasai Centro Komitetas peržiuri ir patvirtina sumanymus (projektus) tarimų (dekretų) ir kitus sumanymus, kuriuos įneša Žmonių Komisarų Sovietas (Taryba) arba atskiri jo departamentai (skyriai), taip-pat leidžia savo paties įsakymus ir patvarkymus.

34. Visos Rusijos Vykdomasai Centro Komitetas šaukia Visos Rusijos Sovietų Suvažiavimą, kuriam duoda atskaitą (raportą) iš savo veikimo ir pranešimus apie bendrąją politiką ir atskirus klausimus.

35. Visos Rusijos Vykdomasai Centro Komitetas sudaro Žmonių Komisarų Sovietą bendram tvarkymui Rusų Socialistų Federacinės Sovietų Respublikos reikalų ir skyrius (žmonių komisariatų) vedimui atskirų valdybos (administracijos) šakų.

36. Nariai Visos Rusijos Vykdomojo Centro Komiteto dirba skyriuose (žmonių

komisariatuose) arba pildo tam tikrus Visos Rusijos Vykdomojo Centro Komiteto įsakymus.

SKYRIUS VIII.

Apie Žmonių Komisarų Sovietą.

37. Žmonių Komisarų Sovietui priklauso bendras vedimas Rusų Socialistų Federacinės Sovietų Respublikos reikalų.

38. Tam uždaviniui atlikti, Žmonių Komisarų Sovietas leidžia įsakymus (dekretus), patvarkymus, nurodymus ir apskritai daro visus žingsnius, reikalingus, kad tinkamai ir sparčiai eitų valstybės gyvenimas.

39. Apie savo nuosprendžius ir tarimus Žmonių Komisarų Sovietas tuojaus praneša Visos Rusijos Vykdomajam Centro Komitetui.

40. Visos Rusijos Vykdomasai Centro Komitetas turi teisę panaikinti arba sutrėkti jeib-kokį Žmonių Komisarų Sovieto nuosprendį arba tarimą.

41. Visi Žmonių Komisarų Sovieto nuosprendžiai ir tarimai, turintieji didelės svarbos bendrojoje politikoj, pavedama Visos Rusijos Vykdomajam Centro Komitetui peržiūrėti ir patvirtinti.

Pasarga. Darbus, reikalaujančius neatidėliojamo atlikimo, Žmonių Komisarų Sovietas gali pats tiesiog atlikti.

42. Žmonių Komisarų Sovieto nariai yra viršininkai ("galvos") atskirų žmonių komisariatų.

43. Žmonių komisariatų susidaro septyniolika, butent:

- a. Užsienio reikalų;
- b. Karės reikalų;
- c. Laivyno reikalų;
- d. Vidaus reikalų;
- e. Teisingumo;
- f. Darbo;
- g. Visuomenės aprūpinimo;
- h. Žmonių švietimo;
- i. Pašto ir telegrafų;
- j. Tautinių reikalų;
- k. Finansų (pinigyno);
- l. Susisiekimo kelių;
- m. Žemės dirbimo;

n. Prekybos ir pramonės;

o. Žmonių maisto;

p. Valstybės kontrolės;

q. Šalies Ukio Augščiausia Taryba;

r. Sveikatos apsaugojimo.

44. Prie kiekvieno Žmonių Komisarų, jam pirmininkaujant, susidaro kolegija, kurios narius patvirtina Žmonių Komisarų Sovietas.

45. Žmonių Komisaras turi teisę pats vienas daryti nuosprendžius visais klausimais, priklausomais jo komisariato jurisdikcijai (žinybai, teisių sričiai), pranešdamas apie juos kolegijai. Jei kuomet kolegija nesutinka su vienu ar kitu Žmonių Komisarų nuosprendžiu, tai kolegija, nestabdama nuosprendžio vykdymą, gali paduoti prieš jį skundą Žmonių Komisarų Sovietui arba Visos Rusijos Vykdomojo Centro Komiteto prezidiumui.

Atskiri kolegijos nariai taip-pat turi tą skundo teisę.

46. Žmonių Komisarų Sovietas pilnai atsako prieš Visos Rusijos Sovietų Suvažiamą ir prieš Visos Rusijos Vykdomąjį Centro Komitetą.

47. Žmonių Komisarai ir kolegijos, esamos prie Žmonių Komisariatų, pilnai atsako prieš Žmonių Komisarų Sovietą ir prieš Visos Rusijos Vykdomąjį Centro Komitetą.

48. Žmonių Komisarų vardas tepriklauso vien tik nariams Žmonių Komisarų Sovieto, tvarkančio bendruosius reikalus Rusų Socialistų Federacinės Sovietų Respublikos, ir jo savintis negali jokie kiti Sovietų valdžios atstovai taip centre, taip atskirose vietose.

(Toliau bus)

Kl. Jurgelionis tolyn labyn daro socialpatriotų įrankį iš "Darbo", organo "Amalgameitų" rubsiuvių unijos lietuvių skyriaus. Vienoj vietoj aiškina, siauriausia prasme, unijos reikalus, o kitoj vietoj socialpatriotinėmis pasakomis monija darbininkams akis. Lietuvių siuvėjų organas šokdinamas pagal "Naujienų" dudą.

APŽVALGA

SOCIALISTIŠKA SOVIETŲ RESPUBLIKA AUGA IR TVIRTĖJA.

True translation filed with the Postmaster of Philadelphia, Pa. on April 5, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Atėjo žinios iš Europos, kad Vengrija apsiskelbė Sovietų respublika ir susivienijo su Rusijos Sovietų respublika. Naujoji socialistiška respublika pasiryžusi kovot iki paskutiniui kraujo lašui su visais priešiniškais ir imperialistais, kurie bandys sutruškinti darbininkų tvarką.

Šitas atsitikimas iššaukė didelę paniką viso pasaulio kapitalistų abaze, nes iš Vengrijos bolševizmo dvasia, be abejo, persikels į Austriją, Serbiją, Čekiją, Lenkiją ir Vokietiją, o iš ten lengvai galės persikelti į visas kitas šalis.

Sako bolševikų armija (apie 70,000) eina Vengrams į pagalbą kovot su buržuazija.

Na, o ką pasakys dabar ponai iš "Naujienu" ir "Keleivio", kurie rėkė, kad Sovietų valdžia laikosi tikrai ant durtuvų ir kad ji grius į keletą mėnesių laiko.

VOKIETIJOJ PRADEDA SIAUSTI MILITARIZMO REAKCIJA.

True translation filed with the Postmaster of Philadelphia, Pa. on April 5, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Londonas.—Nuslopinus spartakų sukilimą Berlyne pasirodė, kad Vokietijoje pradeda siausti militarizmo reakcija ir monarchistai jau kelia galvą augščiau dabartinės valdžios.

Atvykęs dabar iš Berlyno "Daily Mail" korespondentas tvirtina, kad prezidentas Ebert, kancleris Scheidemann ir karės ministeris Noske yra niekas daugiau, kaip tik militaristų įrankiai. Militaristų ruja dabar esanti tikra Vokietijos šeiminkė. Ji leidžianti visus įsakymus, o Scheidemannas su savo kolegomis tikrai pasirašą po jais.

Tą liudija ir kiti korespondentai. Tuli jų praneša iš Berlyno, kad Lichtenberge (Berlyno priemiestyje) kova su spartakais tyčia buvo ilgai tęsiama, kad daugiau revoliucionierių išnaikinus. Valdžios kariuomenė elgiasi su spartakais taip žiauriai, kad žmonės pradėjo prieš ją smarkiai protestuoti ir aštriai jos žvėriškumą smerkti.

Visi korespondentai praneša, kad prieš valdžios kariuomenę kyla didelė žmonių neapykanta ir tolimesnė revoliucija darosi neišvengiama.

"Daily Mail" sako, kad spartakų sukilimai atsikartos kas sykis vis didesnėmis spėkomis ir tik stebuklas galės juos sulaukyti. Laikraštis priduria, kad Noskes kariuomenė esanti surinkta papirkimais ir prizadėjimais didelių porcijų, o kadangi Vokietijoje dabar badas, tai tokie prizadėjimai tik ir palaiko Eberto valdžią.

Junkeriai remia kruviną Eberto valdžią.

Vokiečių rašytojas Dr. Roesmeyer nurodo, kad dabartinė Eberto valdžia Vokietijoje, tai ne socialistų valdžia, bet monarchistų ir junkerių režimas. Jie laiko Ebertą ir Scheidemanną tikrai kaip priedangą, po kuria jie ketina atgaivinti Vokietijoje monarchiją. Rašydamas apie tai Berno laikraštyje "Freie Zeitung", Dr. Roesmeyer sako:

"Ne dėl demokratybės didžiųjų oficeriai ir kiti taip narsiai kovoja už Scheidemann-Eberto valdžią. Ne už didžiūmos socialistus Potsdamo (kaizerio rumų) divizija mušėsi su spartakais. Ne dėl demokratybės visi, kas tik turi kojas ir galvą, eina už Steigiamąjį Seimą.

"Už spartakų pergalėtojų pečių stovi junkerių-militaristų-monarchistų partija".

Baisūs Vokiečių valdžios darbai.

Moabito kalėjimo kiemą Berlyno valdžia pavertė į tikrą skerdyklą, kur beginkliai spartakai, surakinti retėžiais į poras.

buvo žudomi iš kulkosvaidžių kaip kokie gyvuliai.

Išskersti kaliniai buvo visi vyrai. Tuli jų buvo civilėse drapanose, bet didžiama kareivių uniformose. Jie buvo pirmutinės aukos tos kruvinos skerdynės, kur vietoj gilotinos pavartota kulkasvaidžiai. Ir kruvinoji Eberto valdžia pranešė, kad ji atkartos tas skerdynes kas diena.

Kalėjimo kieme likosi pastatytas kulkasvaidis ir pristatyti prie jo du liuosnoriai budeliai. Palei sieną prieš kulkasvaidį sustatyta 200 revoliucionierių ir davus viršininkui įsakymą, pasipylė srovė švino. Žmonės pradėjo kristi vienas ant kito ir vaitodami kraujuose raitytis. O kulkasvaidis pylė ir pylė švinu į kruvą žmonių, pakol jau nei vienas lavonas nejudėjo. Tai buvo baisiausia, žvėriškiausia skerdynė, kokia tik istorijoje yra žinoma. Sukapati kulipkomis lavonai yra vežami vežimais ir verčiami į vieną grovį. Po skerdynės, budeliai išardė kulkasvaidį, išaliejo jo dalis ir vėl sudėjo, laukdami naujo darbo.

Miesto lavoninės taipgi priverstos kupinos lavonais užmuštų spartakų gatvėse. Pilni ligonbučiai sužeistų.

Šitas žinias perspaudinom iš "Keleivio", to paties "Keleivio", kuris drauge su "Naujienom" tvirtino, kad Vokietijos Eberto-Šeidemano valdžia yra socialistiška, demokratiška, o spartakai esą tiktai maištinkai, nenuoramos.

"Keleivis" su "Naujienom" ir kiti social-patriotai gerbia ir remia tą kruvinąją valdžią, o niekina spartakus ir bolševikus. Ar reikia geresnio prirodymo prie kokios kompanijos tie ponai priklauso?

Didesnio nusibankrutijimo negalima sau persistatyti. Ir dar jie drįsta vadint save socialistais.

RUSIJOS SOVIETŲ RESPUBLIKOS ATSTOVAS SUV. VALSTIJOSE.

True translation filed with the Postmaster of Philadelphia, Pa. on April 5, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Rusijos Socialistinė Respublika pasky-

rė d. L. K. Martens's savo oficialiu atstovu SUV. Valstijose. Jisai įgaliotas užmegsti prekybos ryšius su Amerikos valdžia. Jis taip-pat yra įgaliotas tuojaus pervesti į Amerikos bankus apie \$200,000,000 auksu, padengimui pirmutinių pirkinų, kuriuos Rusija nori padaryt SUV. Valstijose.

Labiausia reikalinga Rusijai visokių žemdirbystės mašinų ir vagonų ir kitų geležinkeliams tiesti įrankių.

Nespėjo laikraščiai apie tai pranešti, kaip buriai biznierių, ir agentų apspito d. L. Martenso raštinę, stengdamiesi gauti užsakymų. Mat, bolševikai kapitalistams baisūs, bet jų pinigai geri.

Laikinas Rusijos tarybų konsulo ofisas randasi po N 299 Broadway, kambarys 1812, New York City.

SUV. Valst. politikieriai dabar svarsto, kaip reikia atsinešt S. Valst. valdžiai link tarybų konsulo: pripažint jį ar ne? Pripažinus jį, turėtų pripažinti ir Sovietų Respubliką, o to jie labai nenori, bet ta aukso kruva kvepia...

R. Robins, buvusias Raudonojo Kryžiaus perdėtinis Rusijoje ir gerai apsipažinęs su Sovietų tvarka ir jos vadovais ragina valdžią pripažinti Sovietus, nes vistiek išnaikinti jų nebus galima.

DRG. DEBSAS TURĖS EIT Į KALĖJIMĄ.

True translation filed with the Postmaster of Philadelphia, Pa. on April 5, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Eugenijus V. Debsas, žymiausias Soc. P. veikėjas ir darbininkų vadovas turės išbut 10 metų katorginiame kalėjime už tai, kad jis uoliai gynė darbininkų reikalus. Augščiausias teismas pripažino žemesniojo teismo nuosprendį teisingu. Drg. E. V. Debs buvo areštuotas ir nuteistas už pasakytą prakalbą mieste Conton, O. Kitoje "M. B." vietoj yra atspauzdinta d. Debso prakalba, kurią jis pasakė teismui prieš nuosprendžio išnešimą.

DU NAUJI DARBININKIŠKI LAIKRAŠČIAI.

Pastaruoju laiku darbininkai susilaukė du naujų darbininkų laikraščių, butent: "Musų Tiesą" ir "Žariją". Musų Tiesą" leidžia LSS., vietoj "Apžvalgos", o "Žariją" leidžia LSS. VIII Rajonas. "Žariją" eina Chicagoj; "Musų Tiesą" Philadelphioj. Abudu laikraščiai drąsiai gina darbininkų reikalus ir eina tikru tarptautiniu socializmo keliu.

Linkime tiem kovotojam už proletariato reikalus kuopuikiausios kloties.

"RANKPELNIO" LINKĖJIMAI "MOTERŲ BALSUI"

"Rankpelnis", organas Liet. Soc. Sąjungos Did. Britanijoje, štai ką sako apie "Moterų Balsą":

"Gavome "Moterų Balso" N 2, tai yra į pusantrų metų 1 num. Laikraštis neblogai vedamas. Jo turinys atsako veik pilnai šių dienų momentui."

"Draugės! Jau laiko prabėgo, kaip mes su jumis susirašėme. Dabar siunčiame jums širdingus linkėjimus Jusų darbe. Mums linksma, kad draugai(gės) nesutepėt socializmo idėjų karės laiku. Mes matom, kad jūs, kaip ir mes visa širdžia einat su kairiuoju proletariatu".

"Rankpelnio" adresas: 76 Main St., Bellshill, Scotland. Eina sykį į savaitę. Kaina: metams \$2.00; pusei metų \$1.00.

Patartina draugėms ir draugams užsirašyti Škotijos draugų leidžiamą laikraštį, kuris yra vedamas pačių darbininkų ir teisingus darbininkų reikalus gina.

IŠ MOTERŲ JUDĖJIMO.

Paskutiniu laiku moterų judėjimas pradėjo žymiai apsireikšti visame pasaulyje.

Kuomet pirmiau moteris nuolankiai ir kantriai vilko savo jungą, uždėtą kapitalo geležinės rankos, tai dabar apsireiškia vi-

sur stiprus moterų judėjimas ir reikalavimas savo teisių bei pagerinimo sunkaus gyvenimo.

Moters visur uoliai dalyvauja unijoje, streikuose, rinkimuose, protestų mitinguose, o Europoj jos dalyvauja revoliucijose. Tas parodo, kad moters pradeda pabusti iš letargo ir pradeda rupintis savo ir savo šeimynų reikalais.

Kovo 18 d. pribuvo 100 moterų atstovių iš įvairių darbo šakų į Harrisburgą, kur senato komisijai yra pavesta svarstyti priedas prie darbo įstatymo, kuris nustato visom Pensylvanijos valstijos moterim 8 val. darbo dieną.

Ta 100 moterų komisija atvažiavo į Harrisburgą reikalaut, kad tas įstatymas būtų įvestas. Jos nurodinėja, kaip ilgos darbo valandos naikina moterų sveikatą ir neduoda joms progos lavintis.

Ta komisija atstovauja tukstančius moterų darbininkų Pensylvanijos valstijoje, ir niekad da moters nedarė tokio didelio spaudimo dėl įvedimo 8 val. darbo dienos, kaip dabar.

Ar tas įstatymas pereis, ateitis parodys. Daugelyj dirbtuvių moterų algos, taip, kaip ir vyrų, liko numazintos, todėl jos ėmė skubiai organizuotis į unijas ir rengia streikus, kad atsilaukius prieš kapitalistus.

Bedarbė ir grįžtanti kareiviai vis daugiau moterų išmeta iš darbo ir blogina jų ir taip jau sunkų padėjimą.

Nors moteris dirba pigiau už vyrus, bet kapitalistai stengiasi duot darbo grįžtantiems kareiviams, nes jie yra jiems pavojingesni už moteris, kurios silpniau susiorganizavusios arba visai neorganizotos.

S. Valst. sufragistės subruzdzo organizuot naują organizaciją. Rinks jos atstovus iš visų valstijų, kurios turi balsavimo teises ir kurios neturi, ir tos atstovės suvažiavusios tars, kaip geriausia varyt agitaciją už suteikimą lygių teisių, kur jų da moters neturi.

PRAKILNI MEILĖ

—O tėvas ar ne daro tau gero? O tu jam tiek nesmagumų darai... į poros tarpą lendi...

—Ko tas senis, piktas, sunervuotas. nė pats nežino ką prasimano... Mamaša mato, kad aš gražus, mano akys gražios ją užžavėjo, delto taip manę myli, savo gyvenimo žvaigžde vadina... sako, be manęs nebegalinti gyventi... Tėvas atšalęs, paseņęs, jo nebegali mylėti. Jai reikia karštesnės meilės, prakilnios. O aš jau turiu aštuonioliką metų, irgi nebegaliu be meilės.

—Ar žinai ką? Kad aš tėvo vietoje bučiau, tai tave ne tik per duris trepais, bet už čiupros per langą išmesčiau... nė minutėlės nelaikyčiau...

—Jūs tik vien iš pavydo taip kalbate, —numoja Alioša. Ištikro Aliošos niekas nemylė, kaip tik viena Vandutė. Jokubas nesveikas jaučiasi, tankiai galvą skauda. Geruoju ir bloguoju Vandutei aiškina, jos klaidas nurodinėja, su ašaromis meldžia tokius pasielgimus su tuo palkusu mesti, aiškina kaip ji visus piktina, o tą išpepėlį tvirkina. Vietoje, kaip žadėjo doru žmogum išlavinti, dabar padarys iš jo tinginį, ištvirkėlį,—privedžiodamas sako:

—Man prieš svetą sarmata už tave, kad tu taip žeminiesi prieš tokį paršelį, sarmata man ir pamislyti, kad mane lygini su juomi; baimė kankina, kad neiškiltų kalbos, neapjuodintum savo vardo, nustosi garbės; taip-pat bijau ir savo gerą vardą per tave prarasti,—rankas, kojas jai nubučiuoja, su ašaromis nurodinėja, meldžia...

Jo žodžiai nuo Vandutės lyg žirniai nuo sienos atsoka. Tyli dantis sukandusi, o nuo Aliošos nė žingsnio nesitolina.

Onytė viena, apleista, tėvas neturi laiko su ja užsiiminėti, o Vandutė nė skersomis nebežiuri.

Jokubas tankiai nė prie pietų nebeeina, o jei ir sėdi prie stalo, tai nieko nevalgo.

Vandutės akys į Aliošą įsmeigtos, neleidžia jam kąsnio nuryti. Skausmu, tartum kamščiu gerklė užsmaugta. Tarnaitė net patėmija:

—Musų ponas nič-nieko nebevalgo...—
O Vandutei a nė botais Kubutis, bile tik Alioša valgo.

Vakare Jokubas rašo, prie jo kojų Onytė atsisėdusi, galvelę jam ant kelių padėjusi, sėdi kol tik užmiega.

—Onyte! eik pas mamytę,—sako tėvas.—Čia tau nepatogu... galvelę ims skaudėti...

—Mamytė pas Aliošą,—per ašaras Onytė sako:—mamytė manęs nemylė, Aliošą tik myli...

Jokubui tiesiai peilis į širdį, neįmano ką tam kudikiui sakyti. Argi galima motinos blogą pasielgimą peikti ar nurodyti?

Nebegali nė rašyti, rankos jam dreba... išmesti, išvaryti tą paršelį laukan...—Iškils skandalas—mano sau Jokubas,—viešai pasirodys Vandutės klaidos, visi ją pakaltins. O man sarmata lygintis prie tokio išpepėlio. Kad bent butų į save vertą žmogų isispytrėjusi, gal nebutų taip man skaudu, arba kad jos nebemylėčiau taip karštai, nebegailėčiau...

Neįmano kaip aiškinti tokį Vandutės apakimą. Bene truksta jai proto, maišosi galvoje?—kartais pamano Jokubas,—nes tyru protu negalėtų tokias nesąmones daryti, į tokias kvailystes įsileisti...

Ateis pas Burbus kas svečių, Vandutė nespėjo pasisveikint, tuoj ir išbėgs pas Aliošą, nė balso jos salione. Vistiek ar svečiai butų vyrai, ar moters, vienas Jokubas turi jais rupintis.

Svečiai, pažvelgdami į viens kitą, keistai nusišypso, jei kurs meta žodį Jokubui, kas del Vandutės pasielgimo, tas tik pečiais patraukęs pasako:

—Nepaisau!—Jei ima Vandutei išmė-

tinėti tokį slapstymosi nuo svečių, ta at-
šauna:

(Toliau bus) Žemaitė.

PAVASARIS.

Jau pavasaris ateina;
Papatė šiltas vėjelis.
Storas ledas jau sutirpo;
Neša jį smarkus upelis.
 Žiemos rubą nusirėdė,—
 Visur jau sausa žemelė,
 Ir laukus juodus pradėjo,
 Dengti žalioji žolelė.
Paukščiai iš kitur parlėkę
Čiulba, gieda vėl giraitėj;
Žmonės laukus dirbt vėl ėmė,
Aria dirvas, sėja skubiai.
 Jau ir Rusijai galingai,
 Šviesus likimas atėjo;
 Jos tikrų vaikų krutinėj,
 Mušt jautri širdis pradėjo.
Kyla jie iš sunkaus miego,
Gina Rusiją nuo priešo,
Dykaduoniai dreba, bėga,
Galas jiems,—tai gaujai niekšų.
 Seiniškis.

BE JAUSMŲ.

Kirvis plieno netur jausmo,
Stringa medin jis aštriai,
Neatjaučia medžio skausmo,
Taško skiedras jo plačiai.
 Medis kenčia ir vaitoja,
 Balsas girdis' jo graudus,
 Pakol kirvis jį kapoja,
 Žiauriai drasko jo jausmus.

Pliena-širdžiai tie tironai
Taško kraujus jie žmonėms,
Ką vadinasi valdonai,
Mirtį neša nekaltiems.

 Žmonės kenčia ir dejuoja,
 Girdis balsas iš skausmų,
 Mat valdonai juos kapoja,
 Tartum kirvis be jausmų.

Bijunas.

ŽUVUSIAI KARŽYGEI.

Ar saulė užtemo, spinduliai užgęso?
Ar jura nutilo prieš audrą?
Ko milžinas dreba, ko verkia gailiai?
Ko siunčia augštybėn savo liudną raudą?
Ko ašaros krinta, ko širdis vaitoja?
Ko kumštis dručiau vis susigniauzia?
Ko drebančios lupos, pagiežą kartoja?
Ko ugnis keršto vis labiau liepsnoja?
Kam gedulio skraistė apsiautė žmoniją,—
Viso pasaulio darbininkų minią?
Ko širdis perverta nauja kalavija?
Kam skauda krutinę ir didiną drąsą?—
Ne saulė užtemo, ne šviesa užgęso,
Tik žuvo brangioji Rožė Luxemburg,—
Vadovė tikroji visų proletarų
Iš niekšų rankų gyvybės neteko.
Užmušėt tironai, užmušėt jos kuną,
Bet dvasios kiltosios užmušt neįstengėt;
Lai panieka, kerštas amžinai jums buna,
Teteisia jus žmonės už jusų žiaurumą.
O tau nuo mūsų, darbininkų, luomo,
Iš viso pasaulio, kurioms tarnavai,
Lai buna garbė, karžyge narsioji,
Ir gilus sąjausmas lai bun' amžinai!
 K. S. Lietuvaitė.

PIRMYN!

(Aukauju K. Petrikienei.)
Pirmyn! Užmiršus kančias savo,
Užmiršus vargus praeities!
Kovok už spindulius aušrinės,
Ką sužibėjo po nakties.
 Pakol jauna, tvirta krutinė,—
 Į vergų minią drąsiai žengk
 Iškėlus šviesos žibintuvą,
 Prieš niekšų smugius nesilenk.
Ir lai gyvenimo tos audros
Vilties galingos neslopina,
Bet ašaros, nekaltas kraujas...
Neilstančias spėkas gaivina...
 Budėk tamsos apsiausta miego,
 Parpuolusiam ranką paduok;
 Augštos teisybės žodžiais savo
 Mus iš retėzių išliuosuok.
 E. Dri-tė.

Visiems Prieinama Mokykla

Al. Margeris.

LEKCIJA IV.

MOLEKULOS IR ATOMAI.

Jau kalbėjome apie cukrų; sakėme, kad įdėjus cukraus gabalėlį vandenin, jis ištirps, padarydamas vandenį saldžiu. Cukrus ištirps, tai reiškia pasidalins į labai mažas daleles. Bet gerai, daleiskime, kad mes įdėtume šmotuką cukraus į pilną bačką vandens, ar jis išsidalintų į taip mažas daleles, kad paliestų visą vandenį? Arba kad mes įmestume šmotuką cukraus į jures, ar jis išsidalintų į taip mažas daleles, kad paliesti ir pasaldinti visą vandenį jūrėse? Ne; kadangi medžiagos dalinimuisi yra galas. Patirkime, kodėl taip yra.

Čia šnekame apie fiziškąjį medžiagos dalinimąsi; gi fiziškasis medžiagos dalinimasis nenuėina toliaus, kaip tik iki labai mažų medžiagos dalelių, **molekulomis** vadinamų. Kada, sakykime, cukraus šmotukas, įmestas vandenin, tirps ir dalinsis į vis mažesnes ir mažesnes daleles, tai kai pasidalins iki taip mažų dalelių, ką mes vadiname molekulomis, jis daugiau nesidalins. Kitaip ir negali būti, nėsą šitokis dalinimas tėra fiziškas procesas; gi fiziškuoju veiksmu negalima medžiagos padalinti į smulkesnes už molekulas daleles.

Taigi ve, ką reiškia, trumpai tariant, molekulos: tai yra mažiausios medžiagos dalelės, kurias galima apturėti dalinant medžiagą fiziškuoju procesu. Molekula gali gyvuoti vienu viena, tai yra be kitų molekulių paramos.

Pagaliaus, reikia pridurti, kad molekulos yra dalinamos į dvi klases, butent, paprastas (elementarines) ir sujungtines. Paveikslan, degio molekula yra paprasta molekula, kadangi vandens molekula yra jungtinė. Elementarinės molekulos, matote, susideda iš vienos rūšies atomų, kadangi sujungtinės—iš kelių rūšių atomų. Pavyzdin, degio molekulią sudaro du (de-

gio) atomai, ir viskas; bet vandens molekulą sudaro du vandendario atomai ir vienas degio atomas. Pakartojant tatau, išėina, kad paprastos molekulos yra medžiagos dalelės, turinčios vieno elemento atomus, kadangi jungtinės molekulos yra medžiagos dalelės, turinčios dviejų ar daugiau elementų atomus.

Tiek apie molekulas, dabar pašnekėsimė apie atomus.

Jau net kelis kartus minėjome žodį "atomas"; ištikrųjį, ką tai reiškia atomas?

Trumpai sakant, atomas yra mažiausia medžiagos dalelė; jinai negali gyvuoti viena, bet sąjungoj su kitais atomais, kurie sudaro molekulą.

Pažvelgkime į dalyką praktiškai. Sugrįžkime prie cukraus; žinoma, ne delto, kad jis saldus, bet kad yra labai tinkamas daiktas daugeliui dalykų praktiškai išaiškinti. Jau sakėme, jog pasinaudojant fiziškuoju procesu, galima išdalinti cukrų į taip mažas daleles, kaip molekulos. Paėmus, betgi, chemiškąjį medžiagos dalinimo, ar perkeitimo iš vienokio stovio į kitokį, procesą, galima tėra suskaldyti molekulą į daugelį dalelių. Paveikslan, cukraus vieną molekulą galima suskaldyti net į 45 daleles, nes cukraus molekula, matote, susideda iš 45 atomų. Kodėl taip yra? Todel, kad cukraus yra jungtinis elementas. Jis susideda net iš trijų paprastų elementų, kaip antai: angliadario, vandendario ir degio. Taigi ve, kad sudarius vieną cukraus molekulą, reikia 12 atomų angliadario, 22 atomų vandendario ir 11 atomų degio, taigi, viso labo 45 atomų.

Jau šnekėjome apie fiziškąją ir chemiškąją substancijų permainas. Žinome, ką jos reiškia. Dabar, todel, įsitėmykime, kad kuomet medžiaga patenka fiziškai permainai, tąsyk tos medžiagos tik molekulos tampa paliėstos, gi atomai pasilieka, kaip

buvę; bet jeigu ta pati medžiaga pakliuva chemiškai permainai, tad jos ir atomai tampa paliesti. Tai reiškia, kad molekulos buna suskaldytos ir atomai pasilieka liوسي susijungti su kitos, sakykime, rūšies atomais ir, suprantama, sutverti naują kuną, ką mes paprastai vadiname sąjunga, arba sudėtiniu kunu.

Pagalios, reikia pasakyti, jog nei ato-

mai, neigi molekulos nėra matoma nors ir perdaugiausiai padidinamus stiklus. Molekulos ir atomai tėra žinomi, todėl, tik teorijoj. Kada mes kalbame apie molekulas ar atomus, be abejo, mes turime juos tik-tai išivaizdinime. Manoma, betgi, kad tarp atomų yra kur tai kas daugiau vietos, negu patįs atomai kad užima.

Sveikatos Skyrius

MOTINOM PATARIMAI.

(Pagal dr. Thompson).

Tankiai girdime pasakojant suaugusius, kaip jie vaikais budami drebėdavę iš baimės, kuomet nakties tylumoj išgirdavę kokį-nors mažiausią barkštelėjimą arba bildėsį: tuomet jiems plaukai ant galvos pasistodavę, visas kunas nutirpdavęs. Dabar klauskime jų, ko jie bijojo? Kada dar jie buvo maži, tuomet jie nesuprato savo bailumo priežasties, bet šiandien pasako, kad tai troboje pelių buta, kad nuo šalčio tvorų braškėta, arba kamine vėjo švilpta. To nemalonaus jausmo patirdavome mes visi, neišskiriant net ir šių dienų motinų nekantrumą, mėgstančių net smarkiai savo vaikus bausti už bailumą. Žinodami užtat, kiek vaikai iš bailumo nukencia, tai pasirupinkime tą negeistiną jausmą juose prašalinti, arba nors, kiek galėdami sumazinti. Sakau, kiek galėdami, nes nevisada nusiseks bailumas prašalinti, ypač, jei vaikas yra liguistas ir silpnas. Motina, vienok daug gali kudikiui pagelbėti, jei tik atsimins, kad vaikų auklėjimas prasideda nuo pirmos užgimimo dienos. Didžiausia bailumo priežastis tai yra tamsumas, stoka žinojimo. Net suaugusieji jaučia šiurpilius į tamsą patekę; tai ką gi kalbėti apie vaikus! Naktis per tai kuone visiems, ypač negerai miegantiems vaikams, daugiausia suteikia kančių. Rupeštingos motinos, patėmijusios vaikų bailumą visada per naktis

šviesą žibina. Ir tame tai jos labiausiai klįsta, nes tik vaiką pripratinus prie tamsos gali pergalėti jo bailumą. Taigi, pratinti vaikus prie tamsos reikia pavadinti išmintingu. Jei vaikas buvo pripratęs migdytis prie šviesos, blogai padarytume palikę jį umai nakčia tamsoje: vaikas verks, neužmigs, susierzys ir da labiau bijos nakties ir tamsos. Reikia iš palengvo vaiką pratinti prie tamsos arba, geriau pasakius, nereikia vaiko nuo tamsos atpratinti, —nakčia šviesą žibinti. Atsiranda tankiai reikalas naktį šviesą užsiziebti, kaip tai, vaikui susirgus, vaistus paduodant ir tam panašiai, bet ir tuomet tik trumpai valandėlei šviesą darom, kol reikia, ir tuojaus vėl gesiname. Vaikai, migdydamiesi tamsoje, paprastai netaip bailūs ir miega geriau, negu papratę prie šviesos. Toliau reikia daboti, kad vaikai miegotų ramume. Tankiai smarkus riksmas, arba bildėsis, prikeliantieji vaiką iš miego, suteikia jiems bailumo. Bet ir čia reikia vengti perdidelio ramumo, reikia pratinti vaiką, kad lengvai užmigtį galėtų, kitiems čia-pat paprastus darbus atliekant, kalbant ir vaikščiojant, by tik didelio trukšmo vengiant. Labiausia vaikams kenkia netikęs budas jų auklėjimo.

Motinos arba nešiotės, norėdamos kudikį verkšlianantį nuraminti, kalba jam: Neverk, nes meškai arba vilkui atiduosiu, lai tave nuneš ir suės. Toliau daktaras

Stephenson sako: Neseniai mačiau tokį atsitikimą: penkerių metų vaikas gailiai verkė, motina jį barė, kad liautųsi verkęs, bet tai nieko negelbėjo. Štai atvažiuoja žydas, skudurų pirklys, ir motina sako vaikui: Jei verksi, štai tas žydas tave paims. —Teisybė, žydėli, paimsi jį?—klausia motina. Bet žydui tas nepatiko, kad jį baidykle laiko. —Ne—sako—aš vaikų neimu! Kvaily!—tarė motina,—nesupranti, kad tai tik vaiko nuraminimui sakau.

Tokių ir tam panašių randasi motinų, auklių ir tarnaičių, kurios griebiasi panašių išmislių vaikams nutildyti. Todėl ir bijo vaikai "regšmonių" ir nematyti jiems žmonių. Juos išvydę vaikai rėkdami slepiasi motinos skvernuose, slapstosi už kampų, bile tik jų svetimas žmogus nematyti. Toksai vaikas, dieną gazdinamas, nakčia pabudęs tarsi mato ties savim tas baises jam ypatas, ima rėkti, iš miego šoka ir labai daug reikia laiko, kad tas kudikis be baimės galėtų prie žydo prisiartinti, bei pas jį ko paklausti. Panaikinimui to bailumo tegu motina pasiėmus vaiką eina prie svetimų artyn, tegu su kitais, vaikui matant, pasikalba meiliai ir apsieina taip, kaip su savo šeimynos nariais. Tegu vaikas pratinais pats su kitais kalbėti, o tuomet jis nieko nebijos ir supras, kad žydai vaikų neima. Paaugusieji vaikai įgyja bailumą beklausydami baisių pasakų apie žmogžudžius, užburtus kunigaikščius ir kitokius baisius nebutus atsitikimus. Taipgi jiems reikia paaiškinti, kad pasaka ir pasilieka pasaka, kad joje teisybės nėra, kad pasakoms tikėti nereikia, kad tai tuščias žmonių pramanymas. Tada vaikai maloniai jų klausys ir baimės jausmas prie jų nelips. Pagaliaus tėvai, motinos ir visi, kam tenka vaikai auginti, tegu patįs nebūna bailūs ir savo bailumo vaikams tenerodė. Nes tankiai gana motinai persigandus tik balsu surikti, o vaikai tą išgirdę ilgą laiką bailumo negalės nusikratyti. Taigi kam drąsos pritrūksta, tegu pasirupina išdirbti savyje tvirtą budą, nebailų ir vaikams iš-

gąščio tegu nepadaro. Kuodidžiausio pabaudimė verti tie išdykę vaikai, kurie nerasdami geresnių žaislų arba darbo, persirėdę baidyklėmis slankioja palangėmis ir mažesnius vaikus gązdina. Jau ne vienas dėl jų kvailumo įgijo priepuolį arba kitą kokią ligą ir visą gyvenimą pasveikti negalėjo. (Gązdinimas ardo kudikių nervus ir daro juos liguistais. Red.).

Kelmelio Petras.

Korespondencijos

BINGHAMTON, N. Y.

Vasario 20 d. 1919, LMPS. 23 kuopa surengė balių. Žmonių atsilankė skaitlingai ir kuopai liks pelno keli doleriai.

Vasario 23 d. LMPS. 23 kp. turėjo prakalbas. Kalbėjo St. Michelsonas iš So. Bostono, Mass. Kalbėtojas pirmoje temoje aiškino, kaip moters yra pažeminamos, skriaudžiamos netik dirbtuvė, bet dievo prisakymuose prilyginta prie asilų ir jaučių. Kad pažinus savo teises, kvietė prigulėti prie darbininkiškų organizacijų ir šviestis. Antroje temoje kalbėjo apie politiką ir nurodė visus "gerus" darbelius klerikalų diplomatų. Į LMPS. 23 kuopą įstoję 10 naujų narių ir ant sekančio susirinkimo prisizadėjo da kelios ateiti. Žmonių buvo apie tris šimtai. Aukų surinkta \$11.50.

Vietinis "Aušros" Choras po vadovybte d. J. Lankelio prieš prakalbą ir pertraukoje sudainavo keletą dainų.

Vasario 24 d. LMPS. 23 kp. buvo mėnesinis susirinkimas. Atsilankė visos naujos narės. Iš svarbesnių tarimų pažymėtina, tuoj rengtis prie apvaikščiojimo pirmos Gegužės bendrai su LSS. 33 kuopa.

Gegužės 2 d. nutarta surengti lietuviškos vakaruškos; yra skiriamos trys dovanos už "veistukes", tik jos turi but namų darbo. Todėl sesės, sukruškim, kad preisą laimėti.

Linkėtina, kad LMPS. 23 kp ir toliau nenuilstančiai darbuotųsi. Vargo Duktė.

KORESPONDENCIJOS

ROCKFORD, ILL.

Dvejos prakalbos ir teatras.

Kovo 9 d. Moose Club svet. įvyko prakalbos; kalbėjo buržuazijos uodega P. Grigaitis. Jis buvo pakviestas trijų narių iš LMPS. 5 kuopos. Atsitiko taip: LMPS. 5 kp. nutarė rengti prakalbas ir išrinko komisiją, į kurią įėjo 2 menševikės ir viena kairioji. Menševikės nutarė kviesti Grigaitį. Sužinojusios apie tai 5 kp. narės, sušaukė ekstra susirinkimą ir didžiuma balsų atmetė komisijos nutarimą kviesti Grigaitį kalbėtojum. Bet pastarosios nieko nepaisydamos vistiek pasikvietė Grigaitį.

P. Grigaitis kalbėjo apie Rusiją, spartakus, etc. Pasakė, jog bolševikai sukompromitavo revoliuciją tiek, kad dabar visas pasaulis nesiskaito su ja (Rusija)! Bet delto, amžiną atilsį, Kerenskio valdžią garbino, kiek tik drutas. Labai gyrė neseniai įvykusį social-išdavikų suvažiavimą Berne (Šveicarijoj). Džiaugėsi, kad tas suvažiavimas padarė stebuklą,—“prikėlė iš numirusių” II Internacionalą. Net ir dabar lipinamoji buržuazijos Tautų Lyga, Grigaičio nuomone, yra labai geras daiktas darbininkams. Visa tai girdint, negalima buvo atskirt Grigaičio prakalbos nuo paprasto radikališko buržujaus pasakojimo.

Tą pačią dieną vakare įvyko LMPS. 5 kp. prakalbos ir LDDL. 29 kp. teatras. Kalbėjo d. Dundulis iš Chicagos. Gerą ir teisingą d. Dundulis davė atsakymą tiems, kurie užpuldinėja ant Rusijos darbininkų valdžios ir jos pritarėjų. Teatras taip-pat pavyko gerai. Šturmas.

MONTELLO, MASS.

Vasario 22 d. įvyko LMPS. 22 kp. puikus vainikų balius su programu. Pirmiausia buvo koncertas ir tęsėsi vieną valandą; 8 val. vakare prasidėjo šokiai. Už vainikus iš 22 kp. izdo buvo paskirta \$5.00 trims

dovanoms. Pirmą dovaną,—\$2.00, laimėjo A. Balčiunienė; antrą—\$1.50, laimėjo S. Rapolaičiūtė; trečią—\$1.50, laimėjo O. Vaitėkunienė. Baliaus pasekmės buvo labai puikios. Publikos buvo daug; taip-pat iš apielinkių miestelių svečių atsilankė nemažai. Reikia paminėti tas drauges, kurios visada veikia su mumis ir padeda išpildyti programo dalį. Tai čia gimusios ir augusios mergaitės, kurios buna mūsų draugėmis, padėdamos mums viešai veikt; tai žiedai naujos galdynės, kurie puošia parengimus ir patenkina publiką savo išsilavinimu—dainomis ir muzika. Linkiu ir toliau tai jaunai gentkartei veikti su mumis.

LMPS. 22 kp. išrinkta valdyba 1919 m.: org A. Balčiunienė, sus. sekr. L. Lipskaitė, fin. sekr. K. Čereškienė, izd. O. Vaitėkunienė, knygė P. Slapkauskienė.

Geros kloties linkiu veikti.

B. Bubliskienė.

BENLD, ILL.

Vasario 15 d. 1919, LMPS. 71 kuopa surengė kepurių balių. Žmonių atsilankė pusėtinai ir visi gražiai praleido laiką. Pelno taip-pat liks apie \$60. Likusio pelno \$10 paskirta “Moterų Balsui”.

Linkėtina ir toliau visom narėm energingai dirbti pagerinimui mūsų gyvenimo. Visur darbininkai stengiasi pakeisti dabartinį surėdymą darbininkiška tvarka; todėl kiekviena moteris protaujanti ir geidžianti geresnės ateities, privalo stoti į LMPS. ir veikti išvien su mumis, o pamatysime, kad turėsime geras pasekmes. K. Z. G.

ANSONIA, CONN.

Vasario 23 d. Liet. Šviesos Draugystė parengė puikų vakarą, kuriame Waterburio teatr. dr-ja “Aušra” sulošė veikalą “Užburti Turtai”.

Vasario 20 d. ketvergo vakare įvyko pirmas susirinkimas naujai sutvertos L. D. L. D. 117 kuopos. Naujoji kuopa jau turi 30 narių ir greitai ateityje tikimasi turėti kita tiek; tame būrelyje yra keletas ir moterų.

Vasario 1 d. įvyko LSS. 186 kp. mėnesinis susirinkimas, kuriame buvo perskaitytas atsišaukimas dėl socialistų, nutęstų kalėjimui; kuopa iš izdo paskyrė \$5.00. Prisirašė vienas draugas į kuopą.

Sausio 12 d. "Šviesos" dr. jos įvyko metinis susirinkimas. Pirmininke išrinkta liko progresistė d. A. Bieliauskienė, gabi moteris. Ši draugija turi organą "Laisvę", kurios nusipirko 4 šerus; turi savo didelį knygyną, kuriame yra įvairių mokslinių knygų ir pareina visokių pažvalgų laikraščių. Knygynas buna atdaras kiekvieno nedėdienio vakare.

Pas mus Ansonijoje, prasidėjus 1919 m. dirbtuvėse darbai visai sumazėjo. Daug darbininkų liko be darbo, kaip vyrų taip ir moterų. Donkie.

LAWRENCE, MASS.

Nors apie LSS. 64 kp. veikimą pranešimų nematyti laikraščiuose, bet ji veikia kiek gali. Pastaruoju laiku nutarė įsitaistyti savo vėliavą ir darbą komisija jau pradėjo varyti pirmyn. Vėliavai aukavo šie draugai: J. Gasiunas \$2.00; po \$1.00: B. Žilionis, J. Bulauka, A. J. Remeika, M. Bolis, P. Petraška, V. Romon, A. Butėnas, P. Vaisiunas, S. Kaziauskas, P. Garjonis, M. Stakionis, F. Usevičius, A. Aleksonis, A. Stravinskas, J. Vaisiunas, T. Preskienis, A. Mikeliūnas, E. Vilkaitė, V. Glemziūtė, J. Marcinkevičius, V. Abuje, J. Augulis, P. Milius, J. Šimkonis; po 50c: J. Lipševičius, D. Bulauka, J. Melvidas, A. Melvidienė, Jonas Melvidas, E. Mulokiūtė, S. Vanagas, A. Baronas, A. Keršulis, J. Stravinskas, P. Aleksonis, J. Palciauskas, J. Kvedaračius, J. Čiulada, P. Lipševičius; po 25c: J. Kurša, A. Suziedėlis, G. Pušiniūtė, K. Kulbiūtė, M. Šlekis, F. Kirka. Viso \$36.15. A. J. R.

WORCESTER, MASS.

Nors laikraščiuose ir nedaug kas rašoma apie LMPS. 2 kp., tačiau jinai veikia nemažiau už kitas kuopas. Per praeitus metus kuopa surengė 5 prakalbas, pastatė scenoje 3 veikalus, prisidėjo prie N. A. P. F. su \$5.00, prisidėjo prie LMPS. II Rajono, iš izdo aukauta LSS. A. F. \$10, per LMPS. II suvažiavimą aukauta "Moterų Balso" naudai \$15, surengta 2 piknikai; vėliau aukauta LSS. A. F. \$5, sutvėrė vaikų draugijėlę. Prie palaikymo draugijėlės vėliau prisidėjo ir LSS. 40 kuopa. Draugijėlės naudai surengta 1 piknikas, 1 koncertas ir dvi šeimyniškos vakarienės.

LMPS. 2 kp. jau ir šiais metais turi pasižymėjus platų veikimo programą. Sausio 5 d. įvyko prakalbos; kalbėjo Z. Puišiuotė. Prakalba buvo žingeidi ir pamokinanti. Publikos atsilankė pilna svetainė; surinkta aukų padengimui lėšų \$14.43.

Sausio 11 d. LMPS. 2 kp. buvo surengus kelinių ir kepurių balių; publikos atsilankė vidutiniškai; pelno liko \$23.00.

LMPS. 2 kp. valdyba šiemetams susideda iš šių draugų: org. M. Sukackienė, prot. rašt. M. Visockienė, fin. rašt. J. Aksamavičiūtė, izd. Gribavičienė, knygė Karazijienė. Visoms draugėms linkiu gerų pasekmių. M. Š-p-ė.

LEWISTON, MASS.

LMPS. 40 kp. gruodžio 25 d. surengė vainikų balių "Moterų Balso" naudai. Balius buvo su dovanom. Už puikius vainikus gavo dovanas: V. Balčiunienė,—knygą "Kudikių Priežiūra"; p-lė Dauniukė—knygą; p-lė Paškiūtė,—rankų darbo krepšelį. Už dainas gavo dovanas: P. E. Glaudanskaitė padainavo "Eglės medis man patinka", gavo dovaną rankų darbo kalendorių, labai puikiai išsiūtą. Balius buvo puikus; publikos buvo neperdaug.

Dovanas aukavo šios draugės: J. Turstaitė, R. Gabuzaitė, E. Glaudanskaitė po 50c. Rankų dirbinius aukavo: P. Aleknienė—krepšelį; E. Krapavickienė—rankų darbo

kalendorių; E. Kulakienė—nosinių skepe-
taičių dėžutę, 2 knygos aukauta iš kuopos.
Nuo baliaus pelno liko \$9.50. "Mot. Balso"
parduota už 70c. Viso prisiunčiame \$10.20.
P. Aleknienė.

MOUNDSVILLE, W. VA.

Šiame miestelyj randasi lietuvių apie
70 šeimynų ir keletas pavienių. Apšvieta
tarpe lietuvių kol-kas stovi žemam laipsnyj.
Pereitais metais susitvėrė čia LSS. 262 kp.
ir LDDL., prie kurių priklauso dauguma
Moundsvillės lietuvių. Malonu būtų, kad
visi Moundsvillės lietuviai į tas viršminėtas
draugijas prigulėtų.

Vasario 6 d. atsilankė čia d. J. Jukelis,
kuris su savo prakalbą užinteresavo daug
žmonių. Prakalbos patiko kiekvienam, nes
didžiama pageidauja, kad vėl d. Jukelis at-
silankytų. Ona Matukaitienė.

ROSELAND, ILL.

"Moterų Balso" N 2 tilpo korespon-
dencija, kur aprašoma LMPS. 9-tos kp.
susirinkimas, kuriame d. M. Strazdienė pa-
sakė, kad Roselando 25 kp. buvo surengus
vakarą Rusijos revoliucijos naudai, o kuomet
pamatė svarbesnį reikalą Lietuvos laisvės
Fondo, tai tą nutarimą permainė.

Labai negerai, kad nežinodama tikrai
dalykų, o kitus informuoja. Kada Rusijoje
siautė revoliucijos bangos, tai LMPS. 25
kuopa nutarė, atėjus žiemai, surengti va-
karą parėmimui Revoliucijos. Kuomet va-
karas įvyko, jau su Rusijos draugais revo-
liucionieriais nebuvo galima susižinoti ir
kuopa paskirtą auką išlaikė izde čielus me-
tus. Kada d. K. Petrikenė pernai čia lan-
kėsi su prakalbų maršrutu, aš ypatingai
klausiau jos, ką mum daryti su minėta au-
ka, kadangi dalykai persimainė. Drg. K.
P. patarė da palaukti. Tuo laiku susitvėrė
Lietuvos Laisvės Fondas ir pasiskelbė, jog
jis rūpinsis Lietuvos laisvės ir Revoliuci-
jos reikalais ir kai-kurios progresyvės drau-
gijos pradėjo jį remti, net ir 9 kp. iš savo
izdo paskyrė \$25. Todėl ir mes to vakaro

pelną atidavėm minėtam fondui.

Bet dabar, kai po Chicago pasklido la-
pelei, užvardyti "Lietuviška politika ir fon-
dai", LSS. 4 kuopos išleisti, kuriuose iš-
aiškinta to Fondo tikslas, tai LMPS. 25
kp. ir jos rėmėjai labai nusiminė, kad jų
auka prisidėjo prie tokio judėjimo, kuris
eina ranka-rankon su visais Lietuvos ponų
reikalų atstovais.

Del to atsitikimo tuli draugai be per-
stojimo šmeizia mūsų kuopelę, bet ar jie
turi kokių nors prirodymų, kad mes nors
per nago juodymą, kada butume iškrypę iš
kairiojo revoliucinio kelio. Tiesa, kai susi-
tvėrė Darb. Taryba, mes prisidėjom, bet
tik į tris susirinkimus siuntėm delegatę.
Supratusios jos politiką, nematėm reikalo
daugiau siūsti.

Tuli draugai taip-pat niekina kuopą,
kam ji tapo "Naujienu" dalininke. Mes
ne delto tapom dalininkėmis, kad mes pri-
tartume "Naujienu" taktikai, o delto, kad
padėti tiems draugams, kurie kovoja prieš
dabartinę "Naujienu" poziciją. Šiandieni-
nė "Nauj." taktika negali tikti nė vienam
susipratusiam darbininkui, nes "Nauj." sa-
ko, kad peranksti socializmo gadynei, da
darbininkai nepribrendę, da turi laukti, so-
cializmas pats per save įvyksias ir tt. Mat
jau praėjo tie laikai, kada darbininkai ti-
kėjo toms pasakaitėms.

Ne, brangūs draugai ir draugės, mes
nesulauksim tos valandos, kada kapitalistai
pasakys: še, imkit jų valdžią į savo ran-
kas, mums gana dykaut, mes einam dirbti
ir bukim visi lygūs draugai.

Tiktai tada mes galim sulaukti geres-
nių laikų, jeigu sueisim visi į vienybę po
raudona vėliava, sunėrę rankas pajudinsim
pasaulį ir nuversim visus darbininkų išnau-
dotojus. Imkim pavyzdį iš Rusijos draugų;
jie nuvertė carą, mulkinycias perdirbo į mo-
kyklas. Kodel gi mes nesistengiam suval-
dyti mūsų pačių įsteigto dienraščio "Nau-
jienu"? Draugai ir draugės, į vienybę, o
visur bus mūsų galybė! P. Stiklytė-R-nė.
LMPS. 25 kp. org.

Liet. Moterų Progr. Susivienijimo Reikalai

LMPS. PILD. KOMITETO TARIMAI.

Sausio 8 d. 1919, laikytame susirinkime pas d. K. Petrikienę, 163 S. 9th St., Brooklyn, N. Y., dalyvavo šios Pildomojo Komiteto narės: K. Petrikienė, M. Baltuškienė ir E. Bekampienė.

1. Nominuota P. K. sekretorė šiems metams; M. Baltuškienė kandidatūrą priėmė.

2. Nutarta peržiūrėti išdininkės ir fin. sekretorės knygas ir perduoti naujai išdininkei. Į komisiją nominuota šios dd. K. Karosienė, K. Petrikienė ir M. Undžienė. Darbas turi but atliktas 18-19 dd. sausio.

3. Kadangi yra refer. nutarta (žiur. "M. B." N 9), kad suvienyt sekretorės, adm. ir redaktorės įstaigas ir kadangi šiems metams nėra išrinktos fin. sekretorės, todėl nutarta, kad fin. sekr. darbas būtų pavestas Adm.-Red. (toks įnešimas yra paduotas refer. 2-ro suvažiavimo, bet dar nėra užtvirtintas; tečiau negalėjome laukti iki bus užtvirtintas ar atmetas, nes nėra kam fin. sekr. darbą atlikti).

4. Kadangi tik viena narė pasiliko komisijoje, kurią išrinko I LMPS. suvažiavimas, parupinimui vaikų mokykloms vadovėlio, tai nominuota nauja komisija, dd.: J. B. Šukienė, M. Michelsonienė ir T. Baltrušaitienė.

5. Buvusi P. K. sekr. klausė naujo P. K. ką daryti su LMPS. III Rajono tyrinėjimo komisija, kuri tyrinėjo 25 kp. nesutikimus. Komisija reikalavo, kad sekr. joms sugrąžintų jų laiškus ir raportą, kurį jos senam P. K. buvo prisiuntusios. Nutarta negrąžinti joms to raporto, kurį jos prisiuntė, bet tik nurašyti jo kopiją ir joms pasiūsti.

Už visus augščiau minėtus tarimus balsavo K. Petrikienė, E. Bekampienė ir M. Baltuškienė.

1, 2 ir 3 įnešimą balsuoju už. Ketvirtas įnešimas nėra gana aiškus. Ar nominuotoji komisija, jei ji bus išrinkta, turės pagaminti medžiagą minėtam vadovėliui, ar

ji turės tik rupintis, kad toks vadovėlis būtų pagamintas, pasamdydama tinkamą asmenį jo pagaminimui. Aš nuo savęs įnešu P. K. panaikinti tarimą I-mo suvažiavimo vadovėlio klausime dėl sekamų priežasčių: Minėtus vadovėlius nedaug kas vartoja, o jei kam reikalinga, tai yra išleista neblogas vadovėlis Damijonaičio, kuris visiems prieinamas. Geresnį vargiai mes išleisim, o pakartoti tą, kas jau yra Damijonaičio vadovėlyj, nėra reikalo. Sunku bus surasti asmuo, kuris galėtų tą darbą atlikti atsakančiai ir kuris apsiimtų. Nėra reikalo leisti tas knygas, kurios jau yra kitų išleistos. Su 5 įnešimu sutinku, balsuoju už.

M. Michelson.

Su 1, 2, 3 ir 5 įnešimu sutinku. Balsuoju už. Kaslink 4 įnešimo, delei pagaminimo vaikams vadovėlio turiu pastebėti, kad d. Michelson minimas Damijonaičio vadovėlis nėra pakankamai geras. Jei rastųsi kam pagaminti tokį, pagal kurį būtų galima laipsniškai lavinti vaikučius—būtų gerai. Balsuoju už.

K. B. Karosienė.

Prie tarimo 4. Tos komisijos pareigos bus, kad ji pagamintų vadovėlį. Jeigu nesirastų nė vienos iš tos komisijos narių, kuri apsiimtų parašyti ar iš kitų kalbų išversti, tai, žinoma, turėtų samdyti ką-nors, kad parašytų, bet tik po komisijos priežiūra. Komisija taipgi turės pasitarti su Pild. K., o jeigu būtų ref. priimtas, tai ir su Liter. Komitetu.

M. Baltuškienė.

Nominacijos Pild. Kom. sekr., taip ir komisijų, skaitau balsavimu. Kadangi draugės kitų nenominavo, tai balsavimas nebus siunčiamas.

M. Baltuškienė,

LMPS. P. Kom. sekr.

Z. M. Puišutė, LMPS. Centr. Sekr.

(Susirinkimas įvyko sausio 26, 1919).

Tar. 6. Kadangi LMPS. I suvažiavimo yra nutarta, kad centras duotų narėms numerius, tad šiame Pild. Komiteto posėdyj

apsvarsčius, radome reikalinga užvest kortų sistemą narių mokesčių sutvarkymui ir tuomi-pat sykiu sunumeriuoti nares ir pranešti narių numerius kuopoms. Užvesti kortas radome reikalinga delto, kad tada įvyksta daug mažų klaidų kaip centre, taip ir kuopose ir butų daug geresnė ir lengvesnė sistema, negu kad dabar yra. Užvesti kortų sistemą apsiėmė d. K. B. Karosienė.

7. Nutarta užvesti įstojimo į LMPS. aplikacijos blankas. Ant blankų turės būti įstojančioms šie klausimai: pilnas vardas ir pavardė, antrašas, amžius, kur gimus, koks užsiėmimas, ar priklauso prie kokios organizacijos, ar priklauso prie kokios unijos, ar skaito laikraščius ir kokius, ar esi šios šalies pilietė? Ant blankų turės būti vieta parašyti centro numeriui. Minimų blankų nutarta atspausdinti 4000.

8. Įstojimo blankas turės išpildyti visos dabar esančios narės ir ateityje kiekviena, įstojanti į LMPS.

Už šiuos tarimus balsavo: K. B. Karosienė, K. Petrikienė, M. Baltuškienė.

Prieš balsavo: M. Michelsonienė ir E. Bekampienė. Tarimas didžiama balsų pereinėjo.

Šitam tarimui ir to darbo atlikimui nominuotai draugei pritariu,—balsuoju už.

Nors mano balsas 7 ir 8 tarime neturės jokios vertės, nes trys Pild. Komiteto narės susirinko, apsvartė ir balsavo už juos, o trys, jau reiškia Pild. Kom. didžiumą, vienok, laikau reikalingu pasiaiškinti, kodėl esu priešinga minėtiems tarimams. Užvedimas įstojimo į LMPS. aplikacijos blankų, butų tik laiko ir pinigų eikvojimas, nes minėtos blankos nė narėms, nė organizacijai mažiausios naudos neatneš, vien apsunkins kuopų sekretores, kartu ir naujų narių prikalbinimą. Paprastai, laike prakalbų ar šiaip kokio viešo susirinkimo yra pasekmingiausia prikalbinti naujas nares, kur jos užsimoka pirmą mokesį, o atėjus susirinkimui, jaučiasi pilnomis narėmis, žodžiu,—kaip namie, kas prie aplikacijos blankų jau negalima, nes kiekviena narė, įsto-

dama turės pirma atlikti išpažintį, o tik paskui bus priimama.

Balsavę už 7 ir 8 tarimą draugės, remiasi tuom, buk minėta "spaviednė" bus reikalinga statistikai. Mano nuomone, ir statistika mažai naudos teatneš organizacijai, bei apšvietai ir ji taip-pat nėra reikalinga.

Įėjus galėn minėtiems tarimam, aš irgi turėsiu atsisakyti juos pildyti, tai yra, išpildyti minėtą "spaviednę", nes "spaviedojimasis", nepaisant kokios rūšies, ir kam, jau atgyveno savo laikus.

Panašios blankos buvo įnešta LSS. renkant viršininkus, vienok didžiama atsisakė jas išpildyti, arba išpildė neteisingai. Pasirodė nepraktiškas ir nereikalingas darbas, ir jos likosi panaikintos.

Balsuoju prieš abu tuos (7 ir 8) tarimus.

M. Michelsonienė.

Pild. Kom. tarimą 6 matau naudingą ir balsuoju už.

Kas dėl 7 ir 8 tarimo, tai, mano nuomone, jeigu jis ir įeis galėn, tai vistiek jis bus labai didelis trukdymas naujų narių priėmimui, o nauda iš to, manau, kad bus ne taip jau didelė. Todėl sutinku su draugės Michelsonienės nuomone ir balsuoju prieš.

E. V. Bekampienė.

Mano pastaba: Pamatavimas 7-8 tarimo tai buvo mano padarytas po susirinkimo, kuomet aš perrašinėčiau iš juodraščio, po kuriuo mes visos pasirašėm. Bet per neapsižiūrėjimą aš to nepastebėjau draugėms: Michelsonienei ir Bekampienei. Čia da priduriu, kad tokios blankos yra reikalingos ir naudingos, netik dėl statistikos, bet ir dėl narių kontrolės, o taip-pat daug kuopų jau seniai reikalauja įstojimo blankų.

M. Baltuškienė.

Z. Puišutė, LMPS. Centr. Sekr.

LMPS. CENTRO SEKR. PRANEŠIMAI.

Naujos Kuopos.

76 kp., Camden, N. J., Sekr. A. Audikienė, 433 Liberty St.

77 kp., Frackville, Pa., sekr. Mrs. J. D. Mardas, Box 353.

78 kp., Burlington, N. J., sekr. d. De-veikienė, 139 E. Broad St.

S. M. Puishea, LMPS. Centr. Sekr.

INĖSIMAS REFERENDUMUI

LMPS. 11 kp. susirinkime, laikytame 9 d. sausio, 1919, nutarė paduoti referendumui sekantį įnešimą: Kad senasai L. M. P. S. tarimas "tos narės gali gauti LMPS. išleistas knygas dovanai, kurios išbuvo Susivienijime nemažiau šešių mėnesių", —butų tuojaus atšauktas.

Vieton to, mes įnešame, kad "visos L. M. P. S. narės turi gauti visas tais metais (kuomet įstojo) išleistas ir ateityj leidžiamas LMPS. knygas, jeigu jos yra pilnai užsimokėjusios savo mokestis".

Pamatuojame tuomi, kad įrašant narę įkalbama, kad duodame dovanai knygas, laikraštį ir tt. Vėliau gi, kuomet išeina kokia brošiura ir toji narė dar neišbuvo pilnai šešių mėnesių, ji knygos negauna. Tas sukelia nesusipratimą ir buna daug vargo kol išaiškini dalyką, kol pertikrini, kodel daroma skirtumas tarpe narių. Be to, mes jau ir taip gana retai leidžiame knygas, tad tokios narės ilgai negavusios išmėtinėja ir tankiai pasekmė to buna, jų išstojimo iš Susivienijimo.

LMPS. 11 kp. komitetas:

Org. M. Vogonienė,

Sekr. K. Baltr.-Karosienė,

Izd. F. Sirutienė.

Nuo paširodymo šio įnešimo, jei bent viena LMPS. kuopa parems bėgyje 45 dienų, tai įnešimas eis referendumui.

S. M. Puishea, LMPS. Centr. Sekr.

LMPS. VI RAJ. 2 KONFERENCIJOS PROTOKOLAS.

Konferencija įvyko 9 d. kovo, 1919, Liet. svetainėj, Minersville, Pa.

Konferenciją atidarė organizatorė M. Ramanauskienė 2:15 val. po piet. Org. paskyrė d. V. Samuolienę sutvarkyti mandatus.

Delegatės pribuvo nuo sekančių kuopų: 33 kp. Mahanoy City, Pa.,—Ona Dubosienė; 36 kp., Minersville, Pa.—V. Samuolienė, M. Mitskuvienė ir M. Zeikuvienė; 62 kp., Shenandoah, Pa.,—K. Vaitkevičienė ir M. Ungaravičienė; 75 kp., St. Clair, Pa.,—M. Kaunienė ir E. Mikalauskienė; 77 kp., Frackville, Pa.,—S. Mardosienė ir J. Sudienė. Viso 10 delegačių nuo 5 kuopų.

Pirmininke šiai konferencijai išrinkta V. Samuolienė, pagalbininke M. Ramanauskienė, sekr. E. N. Ješkevičiūtė, pagalbininke S. Mardosienė.

Protokolas praeitės konferencijos perskaitytas ir priimtas.

Įnešimas suteikti rajono viršininkėms sprendžiamąjį balsą netik šioj konferencijoj, bet ir busiančiose,—priimtas vienbalsiai.

Perskaityta rajono taisyklės ir nutarta jų laikytis, kol neišleis centras prie konstitucijos taisykles.

Perskaityta agitatyvis raštelis, kurį pridavė d. M. Ramanauskienė, "Žodis į Moteris"; nutarta atspauzdinti tas raštas knygutės formoj be apdarų.

Nutarta spauzdinti nemažiau 5000 ir ne daugiau 15,000, žiurint kiek lėšuos. Ypatos, kurios užsiims gaminimu minimo rašto, kad pasitartų su vietine kuopa. Nutarta, kad rajonas pinigų (išleidimui šio rašto) skolintų nuo pasiturinčių jame kuopų. Atiduoti spaudai minimą raštą išrinkta komisija iš 3 narių 36 kuopos: dd. M. Ramanauskienė, M. Zeikuvienė ir V. Samuolienė.

Drg. M. Ramanauskienė pridavė sekančių rezoliuciją, kuri priimta didžiama balsų:

"Kadangi šiandien lietuviai dalinasi net į keturias sroves, butent: klerikalai, tautininkai, social-patriotai ir ketvirta srovė —kairieji tarptautiniai socialistai, kurie vaduojasi ir užgria Rusijos Sovietų, Darbininkų, Kareivių ir Valstiečių valdžią ir jų šiandieninę taktiką, kaipo vie-

na praktikoj tinkamiausią darbininkų klasių;

— Kadangi LMPS. artimais ryšiais jungiasi su LSS. ir Socialist Party, taip-pat remia ir pritaria Rusijos Socialistinei Respublikai, tai—

LMPS. VI Rajonas privalo prisidėti prie politinio veikimo ir kovoti sykiu su tarptautiniais socialistais prieš visokius darbininkų temdytojus.

Kad visa tai galima būtų nuosekliai išpildyti ir kad mūsų kova būtų pasekminga, reikia panaudoti proto įjėgas: atskirti gerą nuo blogo, pažinti kuomi skiriasi klerikalas, tautininkas ir social-patriotas nuo tarptautinio socialisto. Kad permatyti tą viską nėra mums visoms taip lengva, tai vienas ir geriausias budas mums liekasi štai koks:

a) Studijuoti tuos klausimus kuopų susirinkimuose;

b) Kas ne aišku, reikia prašyti, kad iš draugių, kuri dalyką geriau permato, paaiškintų;

c) Viešuose susirinkimuose ar prakalbose reikia tēmyti, kurlink suka publiką kalbėtojas; bet neužsiganėdinti vien tuom, —bile kalba, gerai ar blogai, nestatant sau klausimo;

d) Vienas svarbiausių užduočių, tai visuomet vaduotis organizacija, jos taisyklėm bei taktika, prie kurios priklausai. Klausyti šavo draugių patarimo, o griežtai atmesti patarimus pabėgusių ar prašalintų draugių, o da blogiau vaduotis tų asmenų taktika, kurie visai nepriguli organizacijoj, o sprendžia apie jos vidurinius reikalus”.

Nutarta laikyti draugišką išvažiavimą į Lakeside Parką. Programą išpildys VI Raj. kuopos ir kiti draugai ir draugės. Išvažiavimą rengti birželio mėn. 29 d. 1919. Garsinti vien tik liet. darb. laikraščiuose. Suvažiavimo rengimu pasirupins rajono viršininkės. Jeigu kas iš VI Raj. narių mokinis kokį veikalą lošti, turi pranešti rajono sekretorei, idant nesimokintų kelios

vieną veikalą.

Org. M. Ramanauskienė savo raporte pranešė, kad rajono taisyklės jau pagamintos ir jos priimtos laike LMPS. 2 suvažiavimo Philadelphijoj.

Kadangi da neturėjom finansų sekretorės ir knygės, tai išrinkta čia-pat fin. sekr. V. Samuolienė, knygė M. Ungaravičienė.

Nutarta, kad knygė ant išvažiavimo knygų pirktų nemažiau, kaip už \$5.00 ir nedaugiau, kaip už \$10.

Apsvarstyta reikalingumas knygų prot. sekr., fin. sekr. ir izd. Deleгатės pranešė, kad 33 kp. nupirks prot. sekr. knygą, 36 kp. fin. sekr. knygą, o izdininkė žadėjo pati paaukauti rajonui knygą.

Sekanti konferencija iš eilės įvyks Sheandoah, Pa., rugs. mėn. Konferencija uždaryta 5:45 val. vakare.

Pirm. V. Samuolienė,

Sekr. E. N. Jeskevičiūtė.

LMPS. I RAJ. KONFERENCIJOS PROTOKOLAS 5.

Konferencija įvyko 26 d. sausio 1919 m., Socialistų kambariuose, 308 So. 5th St., Brooklyn, N. Y.

1. Konferenciją atidarė rajono organizatorė d. K. Petrikenė, 2:30 val. po pietų.

2. Pirmininke išrinkta d. A. Juozaitienė.

3. Deleгаčių pribuvo nuo sekamų kuopų: 1 kp. A. Bukšnienė, A. Juozaitienė, M. Baltuškienė ir M. Norbutaitienė; 10 kp.: A. Buziūtė; 64 kp. A. Šalčiuvienė; 4 kp. B. Bočkiūtė ir V. Jasaitienė. Viso deleгаčių dalyvavo 8, 2 rajono komiteto narės ir 1 pašalinė draugė. I Raj. sekr. K. Sinkevičiūtė nepribuvo, tik rezignaciją prisiuntė laišku, todėl išrinkta nauja prot. sekr. A. Šalčiuvienė.

5. Skaitytas protokolas ketvirtos konferencijos ir priimtas su pataisymais ant vietos.

Raportai:

6. Organizatorė pranešė apie kuopų

stovį ir kokias pasekmes turėjo agitacijos savaitė, kuri įvyko spalio mėn. 1918 m. ir pranešė, kad ji paraginus kuopas, kad prisiųstų delegates į šią konferenciją, bet delegates prisiuntė tik šios kuopos: 1, 4, 10 ir 64 kuopos. Organizatorės raportas priimtas vienbalsiai.

Iždininkė pranešė, kurios kuopos yra užsimokėjusios narines mokestis į rajoną ir kurios yra skolingos ir pranešė, kiek rajono izde turto randasi. Iždininkės raportas priimtas vienbalsiai.

7. Rajono organizatorė d. K. Petrikiene rezignavo; išrinkta nauja org. M. Baltuškiene. Iždininke liko ta pati d. A. Buziutė.

8. Nutarta, kad rajono sekr. paragintų kuopas, kad užsimokėtų į rajoną narines mokestis, kurios yra rajonui skolingos.

9. Nutarta, kad rajono organizatorė arba sekretorė pervaziuotų per kuopos I Rajono, kurios silpniau gyvuoja ir patirtų kaip susirinkimai vedami ir kaip viskas tvarkoma.

10. Nutarta surengti rajono ribose d. K. B. Karosienei ir O. Strolienei eilę prakalbų greitai, kaip tik bus galima. Svetainės ir apgarsinimus turės kuopos pasirūpinti, o rajonas tik prelegentų lėšas padengs. Nutarta surengti d. J. Baltrušaičiui eilę prakalbų, kuomet jis užbaigs maršrutą Philadelphijos apilinkėj. Taip-pat paragino rajono komitetą prie greitesnio surengimo paskaitų d. A. Petrikai.

11. Buvo skaitoma LMPS. II suvažiavimo rezoliucija linkui Amerikos Lietuvių Darbininkų Tarybos, kuri suvažiavimo buvo priimta; už rez. 8 bal., prieš 1.

Skaityta užuojautos rezoliucija E. V. Debsui, kuri suvažiavimo taip-pat buvo priimta; rezoliucija tapo priimta vienbalsiais.

12. Nutarta, kad Pild. K-tas rinktų "Moterų Balso" redaktorę; už nutarimą 8 bals., susilaukė nuo balsavimo 1.

13. Įnešta, kad I Raj. paragintų komisiją, kuri yra apsiėmusi parašyti LMPS.

istoriją, tai kad ta komisija imtųsi už darbo kuogreičiausia, aprašydama plačiai visą LMPS. istoriją.

14. Sekanti konferencija nutarta laikyti Newark, N. J.

15. Konf. uždaryta 5:30 val. vakare.

Pirm. A. Juozaitienė,

Sekr. A. Šalčiuvienė.

WAUKEGAN, ILL.

LMPS. 47 kp. veikimas 1918 m.

Reikia pastebėti, kad mūsų 47 kp. susitvėrė tik pabaigoj 1917 m. Sunkios aplinkybės trukdė mūsų veikimą. Vienok mes per tuos metus daug ko atsiekėm. Mes apsipažinom su organizacija, apsipratom organizatyviai dalyvaut ir laikyt savo susirinkimus. Vienos pačios, be vyrų pagalbos, tarti ir spręsti apie savo ir abelnus reikalus, kaip ekonominius, taip ir politinius. Negana to, mes daug ko pasimokinom ir iš abelnų bėgančių reikalų ir pažengėm pirmyn, nežiurint, kad ir sunkiose aplinkybėse gyvenome.

Saus. mėn. pastatėm scenoj veikalą "Aukso Dievaičiai". Vasario mėn. prisidėjom prie L. D. Tarybos Chicago, Ill. Surengėm prakalbas d. P. Dubickui. Taipgi 47 kp. įstojo į LMPS. III Rajoną. Tapo įsteigta lavinimosi diskusijos kas savaitę seredos vakarais, iš ko buvo labai puikios pasekmės. Susieidavo vyrų ir moterų ir išdiskusiodavo, išgvildendavo įvairius gyvenimo reikalus. Kovo mėn. paaukavom LSS. Aps. Fondui iš izdo \$10.00. Geguž. m. pastatėm scenoj veikalą "Audra Giedroje". Spal. mėn. prisidėjom pinigiskai (\$13.34) prie pasiuntimo delegatės į LMPS. II suvažiavimą, Philadelphijoje, nuo LMPS. III Rajono. Gruod. m., Agitacijos Savaitės laiku surengėm prakalbas, kalbėjo d. P. Kukutis iš Chicago, Ill. Prisirašė 7 naujos narės. Taipgi tą pačią savaitę surengėm prakalbas, Racine, Wis. Kalbėjo M. Dundulienė ir P. Kukutis. Sutvėrė naują LMPS. kuopą iš 19 narių.

Priešmetiniam susirinkime tapo pakel-

tas klausimas kas dėl Liet. Darb. Tarybos ir visapusiai apsvarsčius, atsimetėm nuo tarybos, ypatingai todėl, kad mes einam su visais pasaulio darbininkais, ir stojam atviron kovon prieš savo išnaudotojus ir remiam kiekvieną darbinikišką judėjimą, o ypatingai Rusijos darbinikišką valdžią. L. D. T. tvėrėjei ir jos tvarkytojai daugelyj atsitikimų priešingį darbinikiškam judėjimui ir pačią tarybą kreipia priešingon pusėn. Taipgi buvo rengiamas maskų balius, kuris įvyko 29 d. gruodžio. To vakaro pelnas paskirtas "Mot. Balsui". Surengėm rankų išdirbystės parodą, kuri įvyko sausio 5 d., 1919.

Pereitais metais įstojo 25 narės, kurios darbuojasi LMPS. 47 kuopos labai. Finansų stovis—\$62.59.

Nauja valdyba 1919 m.: pirm. A. Povlikaitienė, sus. rašt. K. Radavičienė, 1326 Victoria St.; fin. rašt. P. Mikalavičienė, 821 8th St.; izd. M. Valulienė, 1722 S. Park Ave., N. Chicago, Ill.; izdo globėjos: B. Dikšienė, 718 8th St., ir A. Damijonaitienė, 1432 Lenken St.; maršalka O. Jeseliunienė, 1408 S. Park Ave.; knygės: R. Bučienė, 1428 S. Park Ave. ir K. Stasevičiūtė, 1034 Prescott Ave., N. Chicago, Ill.

Užbaigdama savo metų tarnystę, kai po užrašų raštininkė, veliju kuogeriausio pasisekimo vietininkei šiais, 1919 m., ir abelnai visai valdybai ir visom draugėm, kurios priklauso 47 kuopai, ir toms, kurios dar priklausys. Veikit išvien draugiškai dar daugiau, negu pereitais metais, nes didelis darbas guli ant mūsų, kurį mes turime atlikt, jei norime pagerint savo buvį. Užtai sesutės, visos į darbą! R. Bucienė.

Kita 47 kuopos draugė rašo:

Liet. Mot. Pr. Sus. 47 kp. labai nepatenkinta centro valdyba, nes C. V. saldziai miega. Kas yra, kad negalima gauti konstitucijų? Musų kuopoj apie 43 narės turi vos 2 konstitucijas. Kada ateina nauja narė, tai reikia duoti konstituciją, kad žinotų draugijos įstatymus. Mes nežinom,

kame čia kliutis, kodėl tų konstitucijų negalima parupinti, nes mokestį iškalno pasiunčiame. Čia tik, turbūt, apsileidimas centro valdybos. Antra, kodėl čarterio neparupinate? Tas irgi yra svarbu. (Čarteris yra. Red.)

Taigi, mes, 47 kuopa protestuojame prieš Pild. Kom., kad nesirupina organizacijos reikalais ir reikalaujame kuogreičiausia, kad butų parupinti augščiau minimi dalykai.

1919 m. valdyba: pirm. Ag. Paulikaitienė, rašt. Kat. Radavičienė, fin. sekr. P. Mikolaičiūtė, izd. Mal. Valiulienė, kasos globėjos: Berta Dikšienė ir Agota Damijonaitienė, maršalka O. Jasaliunienė, knygė Roz. Bučienė, pagelbininkė Kaz. Stasevičiūtė.

ROSELAND, ILL.

Pūsmetinis LMPS. 25 kuopos raportas.

LMPS. 25 kp. per 1918 m. antrą pusmetį nuveikė: prisidėjo prie III Raj. L. M. P. S. Rajono ir davė \$14.34 siuntimui delegatės nuo II Raj. į LMPS. II suvažiavimą, kuris buvo spalio mėn. 4, 5 ir 6 dd. Philadelphijoje, Pa. Taipgi nusiuntė suvažiavimui pasveikinimą su \$10.00 "Moterų Balsui". Beto, kuopa nusipirko 2 "Laisvės" ir 2 "Nauj." šėrus. Parengė 2 draugiškus išvažiavimus, kurie įvyko su prakalbom ir visokiais pamarginimais. Taipgi surengė teatrą "Kunigas Macochas", kurio pusė pelno (apie \$50.00) paskirta "Mot. Balso" naudai. Surengta agitacijos savaitė; prakalbos įvyko W. Pullman, Roselande ir Burnside. Išplatinta 150 egz. "Moterų Balso". Kitokios literatūros neturėjom progos parduoti, kadangi buvusi knygė K. Kentsavičienė užgriebė visas kuopos knygas apie už \$50.00 ir gerumu gražint kuopai nesutiko.

LSS. Aps. Fondui narės suaukavo \$6.25, ir taip-pat paaukavo nuo rengto draugiško vakarėlio pelną \$5.35. Kuopa neužmiršo ir gerbiamos musų rašytojos d. J. Žemaitės. Nutarta įteikti jai kalėdų dova-

ną pavidale \$10.00. LMPS. 25 kuopos choras jau spėjo dalyvauti scenoj 3 kartus. M. X. Mockui su kataliku Jonušausku surengta debatai temoj "Ar dievas yra moterų prieteliu". Publikos buvo apie 500 ir debatai pavyko gana gerai. Pusmetiniame kuopos susirinkime nutarta surengti prakalbas su programu, kuriame dalyvaus ir naujasai kuopos choras. Taipgi nutarta plačiai varyt lavinimosi darbas. Žadama mokintis parlamentarių taisyklių, aritmetikos ir tt. Apart to, kuopietės rupinasi įsteigti specialę mokyklą moterims, kur bus mokinama tinkamo valgių gaminimo. Kuopietės jau seniai galvojo apie įsteigimą vaikų draugijėlės "Ateities Žiedas". Manau, kad šitas puikus užmanymas bus įvykdintas šiuo pusmečiu. Kuopietės stropiai ruošiasi prie koncerto, kuris įvyks 2 d. kovo. Sausio 19 d. Roselande įvyko LMPS. III Rajono konferencija "Aušros" kambariuose, 10900 Mich. Ave. Delegačių su mandatais dalyvavo apie 40, atstovaudamos 6 kuopas. Tarp kitko konferencijoj buvo svarstoma ir apie čionai susitvėrusią naują LMPS. 67 kuopą. Apsvarsčiusios rimtai dalyką, delegatės priėjo prie to, kad čia ant vietos jokiū būdu negali gyvuot dvi kuopos ir nubalsuota 38 balsais prieš 4, kad 67 kuopa turi susivienyt su 25 kuopa, o jei katra kuopa nepanorės taip padaryt, tai pasirodys kalta. LMPS. 25 kuopa sutiko susivienyt, ir konferencija paskyrė 16 d. vasario, kad tą dieną padarytų abi kuopos bendrą susirinkimą, kuriame rajono valdyba prižadėjo atsilankyti ir pagelbėt sutvarkyt dalyką. Taip-pat rajono valdyba pasisiulė atsilankyti net per 6 mėnesius į susirinkimus, kad tos dvi susivienijusios kuopos išvengtų visokių nesusipratimų.

LMPS. 25 kp. sekr. J. Grybienė.

DETROIT, MICH.

Raportas 1918 m. LMPS. 17 kuopos.

Siaučiant reakcijos audroms, sunkus buvo ir veikimas tarpe darbo žmonių, nes teisybei buvo pavojus. Vienok viso to ne-

paisant, veikėme kiek galint ir turime energijos veikti ateityj.

Per 1918 m. surengėm 3 prakalbas; sulošta 3 teatrai: "Kova", "Marija Magdaliētė" ir "Jaunystės Karštis". Surengta 1 išvažiavimas; "Mot. Balso" išplatinta 203 egz.; prėnumeratų gauta 4; parduota literatūros už \$67.84. Iš izdo aukauta mirusiai narei d. Andriūšienei gėlių vainiko nupirkimui \$15.00; "Mot. Bals." aukauta \$10; L. M. P. Susivienijimui \$5.00; Soc. namui Detroit, Mich. \$25; senelei Žemaitėi \$10; viso \$65.00.

Įplaukų kuopa turėjo per visus metus \$466.90, išlaidų \$457.67. Sausio 1 d. 1919 kuopa izde turėjo \$9.23. Kuopoj narių randasi 45; pilnai užsimokėjusių yra 31.

Susirinkimai įvyksta kas antrą nedėdienį kiekvieno mėnesio, svetainėj House of Masses, kampas Gratiot ir St. Auben Ave. 2:30 val. po pietų.

Nauja valdyba 1919 metams: Org. A. Mikelionienė, 945 Hurlbut St., prot. sekr. U. Kasparkienė, 2888 Herman Ave., fin. sekr. A. Banionienė, 340 West End, izd. N. Astrauskienė, 93 Witt St., literatūros agentė ir knygė buvo išrinkta O. Demskienė, bet del kai-kurių priežasčių rezignavo.

LMPS. 17 kp. sekretorė,

U. Kasparkienė.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

P. J. K. S.—Jūsų koresp. iš Roseland netilps. "M. B." N 3 uždarėm diskusijas LMPS. 25 ir 67 kuopų klausimu, o jūs vėl tą patį atkartojat, kas jau tiek sykų buvo sakyta. Iš tokios korespondencijos naudos nebus, o tik daugiau sukirsys jau ir taip besivaidijančias kuopas.

E. K.-nė.—Jūsų korespondenciją negalėjome idėt pirmiau, o dabar jau per daug pasenusi. Malonėkite parašyti ką-nors naujo, tik nerašykite ilgų korespondencijų.

Kuopos Narei.—Korespondenciją iš West Lynn apie LMPS. 69 kp. kepurijų balių negalėjome sunaudot delto, kad nėra jokio parašo; nežinome kas ją rašo ir parašyta paišiuku.

Prie kiekvieno rašto nors ir slapyvardžiu pasirašant, turi but ir tikras vardas, pavardė ir antrašas to rašto autoriaus. Visi raštai turi but rašyti juodylu ir ant vienos popieros lapo pusės. Kitaip nebus imami atydžion.

LMPS. MASS. II RAJ. KUOPOMS.

Užėmus man LMPS. II Raj. organizatorės vietą 1919 m., trokštu pasidalinti savo mintimis su jumis, brangios draugės, kas dėl pasekmingesnio veikimo Susivienijimo labui. Pirmiausia kviečiu visas kuopas Mass. valstijos prie smarkaus veikimo šiais metais ir platinimo savo literatūros. Kiekviena draugė, priklausanti prie LMPS. kuopos turėtų laikyti sau pareiga prisidėti prie platinimo literatūros, nežiurint į tai, kad kiekviena kuopa ir turi išrinkus savo knygę, bet kiekviena turėtų platinti literatūrą kiek tik pajiegia. Tuomet tik susilauktume puikių vaisių savo darbo.

II Rajone randasi 15 kuopų su 500 narių, tai yra, Mass. valstijos II Rajonas yra turtingiausias ir skaitlingiausias rajonas visame Susivienijime. Jeigu kiekviena draugė iš 500 pasistengtų išplatinti tik du egz. "Mot. Balso" per mėnesį, tai kiekvieną mėnesį galėtume paskleisti po 1000 egz. Tas nebūtų sunku mums padaryti, tik reikia visom išvien veikti.

Todel brangios seselės, stokim į darbą visos kaip viena ir padavusios ranką kita kitai žengkim žingsnį pirmyn! Aš nuo savęs prizadu stengtis, kaip greičiau surasti prelegentių, kurios apsiimtų su paskaita pervaziuoti visas kuopas; taip-pat rupinsiuos kaip greičiau surengti prakalbų maršrutą, kad tik bus galima gaut kalbėtoją. Dirbkime draugės visos, kad pabaigoj 1919 metų II Rajone būtų 1000 narių! Tai būtų didelis džiaugsmas iš mūsų veikimo.

Linkiu visom kuopom nenuilstančio veikimo ir draugiško sugyvenimo tarp savęs.
Org. B. Bubliauskienė.

LMPS. CENTRO IZDO APYSKAITA.

Už sausį ir vasarį mėnesius, 1919 m.

61 kp., Lowell, Mass.	\$1.80
68 kp., Cliffside, N. J.	2.35
69 kp., West Lynn, Mass.	3.60
8 kp., Lawrence, Mass.	7.20
55 kp. Haverhill, Mass.	2.20
75 kp. St. Clair, Pa.	2.00
74 kp. Hazleton, Pa.	2.10
8 kp., Lawrence, Mass.	7.05

H. G. Arminienė, (pav.)	90
Frackville, Pa. (nauja kuopa)	1.40
73 kp., Tamaqua, Pa.	.97
74 kp., Hazleton, Pa.,	1.35
11 kp., Philadelphia, Pa.	16.80
51 kp. Collinsville, Ill.	1.90
19 kp., Donora, Pa.	1.10
22 kp. Montello, Mass.	14.30
O Šimoliuniūtė (pav.)	1.80
10 kp., Newark, N. J.	12.50
37 kp., Grand Rapids, Mich.	2.80
23 kp. Binghamton, N. Y.	2.50
61 kp. Lowell, Mass.	1.20
73 kp., Tamaqua, Pa.	1.19
60 kp., N. S. Pittsburgh, Pa.	3.55
9 kp., Chicago, Ill.	8.00
30 kp., Bridgewater, Mass.	2.80
48 kp., Wilkes Barre, Pa.	2.50
2 kp., Worcester, Mass.	3.90
36 kp. Minersville, Pa.	7.50
62 kp., Shenandoah, Pa.	2.85
44 kp., Norwood, Mass.	4.90
66 kp., Los Angeles, Cal.	7.27
Už mok. knyg. gauta iš: 5, 11, 74 ir 8 kpp.	2.82
26 kp., Rochester, N. Y.	11.60
34 kp. Fitchburg, Mass.	1.30
55 kp. Haverhill, Mass.	1.00
11 kp., Philadelphia, Pa.	8.00
75 kp. St. Clair, Pa.	1.20
	\$158.20
Sausio 25 d. 1918 buvo izde	995.87

Kartu \$1,154.07

Išlaidos:

LMPS. Centro sekr. išl. ir alga	\$77.32
LMPS. Pild. Kom. sekr. išlaidos	\$5.98
LMPS. buvusios 1918 m. Centro izd. išlaid.	\$5.55
Drg. K. Baltr.-Karosienės kelionės lėšos į Brooklyn, N. Y. peržiūrėjimui LMPS. Centro knygu	6.00
LMPS. Centro archyvu laikyt "filės"	1.40
Viso	\$96.25
Buvo izde	\$1,154.07
Išleista	96.25

Lieka pas Centr. izdininkę \$1,057.82

Šioj apyskaitoj nepriskaityta įplaukos už kovo mėn., nes ne visos da atsiuntė mokesčius. Už kovo mėn. tilps sekančiame "Mot. Balso" num.

KLAIDOS PATAISYMAS.

"Mot. Balso" N 3, koresp. iš Gardner, Mass. buvo pasakyta: "Surengtame masiniame mitinge išnešta protesto rezoliucija, kuri bus pasiūsta prez. Wilsonui". Turi but taip: LMPS. kp. metiniame susirinkime išnešta protesto rezoliucija, kuri bus pasiūsta prezidentui Wilsonui. E. P. L.

SKAITYKIT IR PLATINKIT
"MOTERŲ BALSA".

VISŲ LMPS. NARIŲ IR KUOPŲ DOMAI.

Daugelis LMPS. kuopų praneša "M. Balso" Administracijai, kad jų narės nenorinčios mokėt pakeltas mokesčius po 5c daugiau, t. y. 20c į mėnesį delto, kad jos negauna "Moteryų Balso" du sykiu į mėnesį. Pasirodo, kad narės nesupranta, kodel mokesčiai liko pakeltos.

Siuomi pranešame, kad mokesčiai liko pakeltos ne dėl to, kad narės gaus "Moteryų Balsą" du sykiu į mėnesį, bet delto, kad narės gauna "M. B." už sąnarines mokesčius. Pirmiau narės turėjo prenumeruoti "M. B.", jei norėjo jį turėti, dabar visos narės gauna "M. Balsą" už sąnarines mokesčius, bet turi mokėti 5c. daugiau į mėnesį. Užtai visos narės privalo užsimokėti po 20c į mėnesį nuo to laiko, nuo kada jos gauna "Mot. Balsą". Mes manome, kad LMPS. narės nenorės nuskriaust savo organo "Moteryų Balso" ir ats teis, kurios dar yra skolingos.

Daugelis jau ats teisė, bet daug yra dar skolingų. Draugės! Nenorėkite gaut "Moteryų Balsą" visai dykai! Jūs žinotė, kad niekas nespauzdina "M. B." uždyką ir net jūs pačios neplatinate jo uždyką, nes gaunate nuošimčius, tai kaip galite tikėtis gauti uždyką laikraštį, kurio kiekvieno egzemplioriaus išleidimas kaštuoja 8c, o kai kada ir daugiau.

"Moteryų Balso" ir taip turi ant kiekvieno egzemplioriaus po 3c nuostolio, nes gauna nuo narių po 5c už egz., o lėšuoja 8c.

Jei bus nutarta leisti "M. B." du sykiu į mėnesį, mokesčiai turės but pakeltos, kitaip negalėsime išsimokėti. "M. B." Admin.

KAS REMIA "MOT. BALSĄ".

LMPS. 28 kp., Baltimore, Md., 2 d. kovo parengė draugišką vakarienę "Moteryų Balso" naudai. Publikos atsilankė nevisai mažai, pelno bus apie \$28.00. Patariu visom LMPS. kuopom rengti vakarus "Moteryų Balso" naudai, kad galėtume greičiau išleisti 2 kartų į mėnesį. O. Paulionienė. \$30.00 gavome. Aciu. "M. B." Adm.

Draugė J. Krolienė prisiuntė "M. B." prenumeratą ir aukavo \$1.00 "M. B." fondan.

LMPS. 41 kp., Akron, Ohio, prisiuntė \$10.00.

LMPS. 62 kp., Shenandoah, Pa., prisiuntė dalį pelno nuo suloštos komedijos O. S. S. arba Šliubinė Išklmė, \$20.00.

LMPS. 49 kp. Brighton, Mass. prisiuntė pelną nuo koncerto \$16.00 ir iš izdo aukavo \$9.00, viso \$25.00.

LMPS. 22 kp., Montello, Mass., prisiuntė \$30.

LMPS. 25 kp., Roseland, Ill. prisiuntė pusę pelno, likusio nuo surengto vakaro—\$37.47.

Viso šį sykių suaukauta \$153.47.

Širdingai aciū už pinigų.

"Mot. Balso" Administracija.

KĄ MANO "MOT. BALSO" SKAITYTOJAI.

Draugas St. Indriunas štai ką sako:
"Prisiunčiu dolerinę; teiksitis siuntinėti "M. B." į mano skurdžiaus gyvenimo lušną. Lai šviečia šis šviesos žibintuvas virš moterų ir vyrų darbininkų galvų ir teeina tarptautiniu kairiųjų socialistų keliu.

PAJIEŠKOJIMAS.

Pajieškau vietos praleisti vasarą ant farmos pas laisvus, smagius žmones, kur butų galima gauti šilto pieno, vaisių ir daržovių ir butų galima maudytis, arba nors tik vaikui braidyti vandens. Jeigu kas žinotų tokią vietą, malonėkit man pranešti, už ką busiu labai dėkinga.

E. Š., 516 N. Marshall St., Philadelphia, Pa.

LMPS. 27 kp. Valdyba, 1919 m.

Cambrige, Mass.

Organiz. O. J. Barauskaitė, 877 Cambridge St.

Izd. M. Kairaitienė, 68 School St.

Fin. sekr. K. Gesinevičiūtė, 76 Pine St.

Prot. rašt. A. Malinauskaitė, 877 Cambridge St.

LMPS. 48 kp. Valdyba 1919 m.

Org. M. Usaitienė, 192 Poplar St.

Prot. sekr. S. Janušonienė, 194 Poplar St.

Fin. sekr. E. Kasparavičienė,

Izdininkė A. P. Shukienė,

Knygė E. Grybienė.

LMPS. I RAJONO VALDYBA, 1919 M.

Org. M. Baltuškienė, 601 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Sekr. A. Šalčiuvienė, Great Neck, N. Y., Box 245.

Izd. A. Buziūtė, 72 Oakland Fer., Newark, N. J.

L. M. P. S. IV RAJONO KOMITETO ANTRAŠAI.

Org. V. M. Šonienė, 1221 Court St. Scranton, Pa.
Prot. sekr. E. Kasparavičienė, 242 Poplar St., Wilkes Barre, Pa.

Turtų sekr. H. Šerienė, 215 Pine St., Nanticoke, Pa.
Izd. O. Šimoliuniūtė, 3 Miles St., Binghamton, N. Y.

L. M. P. S. III RAJONO VALDYBA:

Org. M. Dundulienė, 1915 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Sekr. J. Vasiliauskienė, 706 Garfield Ave., Chicago, Ill.
Izd. J. Zymont-Zemaitė, 2919 W. Division St., Chicago.
Komiteto narės: A. Kaminskienė, 1231 S. 50th Ave., Cicero, Ill.; O. Vikšrienė, 1829 S. Peoria St., Chicago, Ill.

LMPS. VIRŠININKIŲ ADRESAI:

Pild. Komitetas:
M. Baltuškienė, sekr., 601-603 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

M. Michelsonienė, 251 Broadway, So. Boston, Mass.
K. Petrikienė, 163 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.
K. Karosienė, 229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.
E. Bekampienė, 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Izdin. E. V. Žilinskiūtė, 12 Pleasant St., Rochester, N.Y.
Centro Sekr. Z. Puišūtė, Franklin Sq. House, Boston, Mass.

Z. Puišūtė, LMPS. Centr. Sekr.